

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i n i r e k

1965. február 27.

db 1. több mint ezer új lakás Zuglóban - parkosítják az új városnegyedeket

ni/gk/s zs

1965. február 27.

Zugló új negyedeiben - az Újvidék tér és a Kacsón Pongrác ut környékén - jó ütemben halad a szövetkezeti, illetve az állami lakótelep építése. az Újvidék téri telepen több mint 700 családi otthon átadásával az idén lényegében befejeződik a lakás-építés, s járulékos beruházásként átadnak még egy 40 személyes bölcsődét. a Kacsón Pongrác uti lakótelepen több mint 400 család költözik be az idén új otthonába, s a környék gyermekeinek 16 tantermes általános iskola, 40 személyes bölcsőde és 100 személyes óvoda épül. korszerűen berendezett üzletsorok szolgálják majd ki mindkét körzet lakosságát. az Újvidék tér környékén üzletház épül, amelyben mérték szerinti szabóság, cipőkészítő, óráss-, kiegészítő és üvegező fiókok kapnak helyet. a Kacsón Pongrác uti telepen a fűrészes utca sarkán, a többi között étel- és tejboltot rendeznek be.

az új településeket korszerű utak hálózják majd be, s parkok díszítik a környéket. a Lumumba utca két oldalát, az Egressy uttól a Tnököly utig ezüsthársak és csoportosan ültetett nyírfák szegélyezik majd, a Tnököly ut páros oldalán virágokkal ültetik be az előkerteket, s a Mexikói uttól a Lumumba utcáig pázsitos, zöld terület lesz a Varsó utca két oldala is./mti/

--

- 1 -

me

bb 2. tanácskozás az új iskolai rendtartásról a pedagógusok szakszervezetében

vt/tm/s zs hk

1965. február 27.

az általános iskolákban és a gimnáziumokban az idei tanévben lépett életbe az új közös rendtartás. a pedagógusok szakszervezete budapesti bizottsága elnökségének legutóbbi kibővített ülésén - amelyen gyakorló pedagógusok és a tanügyigazgatásban dolgozó szakemberek is részt vettek - a rendtartással kapcsolatos eddigi tapasztalatokat összegezték.

egyöntetű vélemény volt, hogy az új rendtartás hasznos eszköze az iskolai élet szervezettebbé, rendezettebbé tételének - közvetve - nozzájáru a pedagógusok munkájának könnyítéséhez. a gyakorló tanítók, tanárok köréből azonban számos észrevétel, javaslat is elhangzott a dokumentum kiegészítésére. a pedagógusok véleménye szerint például a rendtartásnak ki kellene térnie a szakközépiskolákra vonatkozó előírásokra, s hasznos lenne rövid útmutató, értelmező tájékoztató közreadása is, amely a rendtartásban foglaltak egységes gyakorlati végrehajtását segítené elő. szövezték, hogy a rendtartás előírásai szerint a kötelezettségek és jogok egyformán vonatkoznak az általános és középiskolák diákjaira - jóllehet az életkori sajátosságok figyelembe vétele feltétlenül indokolt lenne.

a gyakorlati tapasztalatokból leszűrt észrevételeket, a rendtartás kiegészítésére vonatkozó indítványokat a szakszervezet eljuttatja a művelődésügyi minisztérium illetékeséhez. /mti /

--

bb 3. megjelentek az első csikoshátú vadmalacok a Bükkben

vid/ká/sk/s la

1965. február 27.

a Bükkben, felsőtárkány vidékén feltűntek az első ujszülött vadmalacok. a csikoshátú apró jószágok vidáman futkosnak anyjuk után. a vaddisznók korai fialását az erdészek és a vadászok a viszonylag enyhe téllal magyarázzák. a korai fialásokra való tekintettel a mátrában és a Bükkben befejeződtek a téli vaddisznó najtóvadászatok. /mti /

--

- 2 -

me

bb 4. eisemann minály szerzői délutánja, pege aladár előadó-estje a márciusi szórakoztató rendezvények programjában - több mint 600 műsoros est az országos rendező iroda első félévi terveiben

é/tné/s fm la

1965. február 27.

a szórakozást, kikapcsolódást nyújtó, színvonalas műsoros rendezvények sorozata szerepel az országos rendező iroda első félévi programjában. június végéig több mint hatszáz előadáson szerepelnek a fővárosban és a vidéken a könnyű műfaj legnépszerűbb művészei.

a jövő navi programból kiemelkedik eisemann minály szerzői délutánja, amelyet március 21-én rendeznek meg az erkel színpadon. a műsorban többek között nontny hanna, sárdi jános, rátonyi róbert, németh marika, zentay anna, mednyánszki ági és még több kiváló művész szólaltatja meg a szerző népszerű dallamait. már minden jegy elkelt a ,, hegedülnek, szépen muzsikálnak,, címmel március 7-én a zeneakadémián sorakerülő galestre. pege aladár, a nagybőgő nemzetközi hírű művésze a zene-művészek házának kamaratermében március 14-én tartja meg előadói estjét. a béke szálló kupolatermében nat-netenként lépnek pódiumra a vidám műfaj és a könnyűzene élvonalbeli előadóművészei. a műsort minden alkalommal közvetíti a rádió is.

a rendező iroda több brigádműsorról keresi fel a vidéki színpadokat, művelődési házakat. husvétig minden nétfőn a ,, nevető farsang,, című produkcióval szerepelnek az ország különböző városaiban. az ,, ördögös ritmusok,, a ,, csupa sláger,, című produkció sorozatelőadásai a tánczene kedvelőinek nyújtanak jó szórakozást. vidéken is sorozatelőadásokat tartanak a ,, hegedülnek, szépen muzsikálnak,, című dalműsorból. az operettegyvelegekből összeállított ,, vidám koktél,, ugyancsak jó szórakozást ígér.

a felszabadulás évfordulójához kapcsolódik a ,, husz év numora,, című produkció, amely a vidám műfaj nozzájáru a az ünnepi rendezvényekhez. ezt a műsort áprilisban több vidéki városban bemutatják. /mti /

--

- 3 -

me

bb 5. megjöttek a mezei pacsirták

cs/tr/s ká la

1965. február 27.

a nagyobb szabad vizeken - főleg a duna komáromi, süttői és paksi szakaszán, valamint a balatonon, a keszthelyi öbölnél és a tinanyi beszögellésnél - megélték az itt telelő vadkacsafélék mozgása. többezres tömegekben, fajokként szigorúan elkülönülve, várják a tavaszodást a kerce récék és a kontyos récék.

az utóbbi napok hideg, de többnyire derült időjárása megmozdította az első vándorokat: kiskunmajsa natárában többszázas csapatban mezei pacsirták tanyáznak, a budapesti városligetben pedig a meggyvágó pintyék népes csoportját látják. mindkét fajt közép-európa-szerte a legkorábbi tavaszírnökök közé számítják.

a mezei pacsirta még hallgat, s a földön lappangva várja az olvadást, a felmelegedést. a tavaszköszöntő énekére a tapasztalatok szerint - március elejéig kell még várunk. /mti/

--

bb 6. a ,, zárt ajtók mögött,, és ,, az asszony és pártfogói,, című darabokkal ,, tájolt,, márciusban a vigszinnáz

s/gk/s fm la

1965. február 27.

a vigszinnáz művészei márciusban négy előadást tartanak - köztük nármát vidéken - saját színházi előadásaihoz kívül. március 4-én, csütörtökön a dunaujvárosi bartók béla művelői házában dunai ferenc: az asszony és pártfogói című színművét mutatják be. a legutóbb bemutatott ,, zárt ajtók mögött,, című kétrészes színművet, milan kundera csehszlovák író drámáját március 8-án tatabányán, a népnázban, március 19-én székesfehérváron a vörösmarty színnázban, március 25-én pedig a magyar optikai művek művelődési házában tűzik műsorra. az előadást kapás dezső rendezte, a főbb szerepeket latinovits zoltán, mádasi myrtil és tomanek nándor játssza. /mti/

--

- 4 -

Me

bb 7. új halkeltető állomás a balaton partján

vid/ká/tr/s la

1965. február 27.

a balaton reprezentatív halfajtajának, a süllőnek mesterséges szaporításáról eddig az alsóörsi keltetőállomás gondoskodott. az itteni halásztelep azonban akadályozta a vasuti csomópont fejlesztését, s a négyen megkezdett pályabővítés miatt meg kellett szüntetni a halkeltető telepet. az alsóörsi helyett a tópartnak egy még alkalmasabb helyén, balatonudvariban építették ki az új halkeltető állomást. az új telep medencéiben az idei ivási időszakban több mint ötezer ikrával megrakott mesterséges fészket helyeznek el, s a becslések szerint több mint százmillió süllőivadékot keltetnek. a kis halakat előnevelés után bocsátják majd a balatonba. /mti/

--

bb 8. jubileumi versenyre, felszabadulási ünnepi koncertekre készülnek a fővárosi zeneiskola szervezet hallgatói

ot/gk/s fm la

1965. február 27.

a felszabadulás évfordulójának megünneplésére készülnek a fővárosi zeneiskola szervezet hallgatói és tanárai is. irsai vera igazgató tájékoztatása szerint az elmúlt husz év alatt 1500-ról 15 000-re növekedett a szervezet kötelekékébe tartozó zeneiskolai hallgatók száma, akik közül most sokan beneveztek a jubileum tiszteletére rendezett zenei versenyekre. a kis zongoristák már szorgalmasan gyakorolják a kötelező számokat. a versenyt március második hetében bonyolítják le, s mindössze öt hét állt a kis muzsikuskok rendelkezésére, hogy a számukra ismeretlen versenydarabokat megtanulják. a vetélkedőn több új szerzeményt adnak majd elő, amelyeket kadosa pál, hajdu minály és a lenin-dijas dmitrij kabalevszkij felkérésre komponált a versenyző gyermekeknek. a vonósok számára már ismert magyar és szovjet művek közül válogatták ki a versenyszámokat. a döntőket március harmadik hetére tervezik, amikor a legjobbakat oklevéllel jutalmazza az igazgatóság.

a zeneiskola szervezet 600 főnyi tanári gárdája április 2-án ünnepi hangversennyel emlékezik meg hazánk felszabadulásának évfordulójáról. a műsort olyan operanázi művészek és zene-tanárok adják, akik valamennyien a fővárosi zeneiskola szervezetben a felszabadulás után kezdték tanulmányaikat.

a központi ünnepségen kívül a szervezet minden körzetében külön is megemlékeznek a jubileumról; neves előadóművészek és a vidéki zeneiskolák meghívott növendékei adnak műsort az ünnepi koncerteken.

május 23-án, vasárnap délelőtt - ugyancsak a felszabadulási évforduló jegyében a zeneakadémián rendezik meg a hallgatók rangversenyét, amelyen szólistaként fellépnek a felszabadulási zenei versenyen legjobb helyezést elért gyermekek is. /mti/

- 5 -

Me

bb 9. milyen lesz az átalakított nyugati pályaudvar?

i nbj/tm/m/vg

1965. február 27.

az 1880-as években épült de serres francia építész tervei alapján a nyugati pályaudvar náromemeletes vasszerkezetű, 25.000 négyzetméter alapterületű nagy üvegcsarnoka. a majdnem egy évszázad alatt az épületkomplexumot több ízben átépítették, a csarnokhoz kisebb-nagyobb épületszárnyakat toldottak, s emiatt az épület szinte teljesen elveszítette eredeti szépségét. időközben rendkívül megnőtt a pályaudvar forgalma is, úgyhogy ma már nem felel meg a követelményeknek. a máv már korábban elhatározta a nyugati pályaudvar korszerűsítését, a munkát azonban késleltette az a körülmény, hogy az épületben levő csemege volt nem akart kiköltözni. most végre megoldódott ez a probléma is, az üzletet még az év első felében bezárják, s megkezdődhet a korszerűsítés.

a nyugati pályaudvar rekonstrukciójára már elkészültek a tanulmánytervek, amelyek felvázolják, milyen is lesz a jövőben ez a nagyon forgalmas állomásépület. a tanulmányterv rögzíti, hogy a körút felé eső homlokzatot vissza kell állítani eredeti formájába, amely nagyon tetszetős és nagyon dekoratív volt. a két oldalhomlokzat is megtartja a régi architektúrát, azonban egyes épületszárnyak homlokzatát modernizálják, mégpedig oly módon, hogy összhangban legyen a régi stílussal. a toldalék-épületeket azonban lebontják.

a belső térségeket is modernizálják. azt a csarnokot, amelyben ma a pénztárak helyezkednek el, indulási csarnokká alakítják ki, amelyből nagy bejáratok vezetnek majd a vágányokhoz. természetesen a pénztársort le kell bontani. az indulási csarnok mellett kétoldalt várótermek lesznek, illetve pénztárfolyosók. a csemege volt helyén is bejáratot alakítanak ki, s az indulási szárny első emeletén kap helyet az ibusz. ugyancsak az indulási szárnyon önkiszolgáló éttermet, bisztrót is létesítenek, s természetesen poggyászmegőrzőket.

az érkezési oldalon is kiképzik az érkezési csarnokot, hogy az utasok nagy része az oldalkijáraton hagyassa el a pályaudvart. távolabbi tervként arra törekszik a máv, hogy a nyugati körül felszámolja a raktárterületet.

a tanulmányterv természetesen csak nagy vonalakban vázolja a rekonstrukciós elgondolásokat, a részletekre a kivitelezési terv ad választ. az elgondolások szerint az előkészítő munkálatok már az idén, a nagyobb arányú átalakítási munkálatokat 1966-ban kezdik meg és 1969-ben fejezik be./mti/

8.10/-n

822 Jeli

...

-6-

bb 10. új magyar nótá - hanglemezek

i ol/k/m/fm

1965. február 27.

a hanglezgyártó vállalat öt új, 30 centiméter átmérőjű mikrolemez gyártását kezdte meg. a hanglemezekre magyar nótákat vettek fel. a dalokat kozák gábor józsef, olán kálmán, lakatos sándor, járóka sándor, bobe gáspár ernő és a közkedvelt rajkó-zenekar kíséretével többek között kovács apollónia, vörös sári, urbán katalin, rózsza stefánia, solti károly, sztárai márton és kiss károly énekelte. nemcsak a nazai közönség, hanem a magyarországra látogató külföldiek érdeklődésére is számot tarthatnak majd a szép kiállítású, ez év nyarán forgalomba kerülő hanglemezek, /mti/

bb 11. elkészült a tavalyi „tűzstatisztika”, - 49 haláleset, 60 millió forint kár a gondatlanság számláján

i fe/tm/m/zs

1965. február 27.

az országos tűzrendészeti parancsnokságon tájékoztatták az mti munkatársát a tüzesetek számának alakulásáról; a tavaly bekövetkezett tüzek okairól és a tűzkárok mértékéről. egyedekek közt elmondták:

- a tűzrendészeti szervek az elmúlt esztendőben is legfontosabb feladatuknak tekintették a tüzesetek megelőzését. tavaly mintegy 80.000 esetben tartottak tűzrendészeti szemlét, illetve ellenőrzést, hogy feltárják az esetleges szabálytalanságokat és az illetékeseket kötelezzék az előírások betartására. ezen kívül 23.000 esetben adtak a tűzbiztonsági követelményekre vonatkozó szakvéleményt új létesítmények építésénél, a hely kijelölésnél és a tervezésnél.

- a „tűzstatisztika”, tanúsága szerint 1964-ben a korábbi évekhez viszonyítva jelentős eredményeket értünk el a tüzesetek megelőzésében, a gondatlanság, a hanyagság, az előírások semmibevétele azonban még mindig súlyos károkat okozott. ezt bizonyítja, hogy tavaly 6780 tüzeset fordult elő az országban, aminek összesen 49 emberélet esett áldozatul és az anyagi kár összege mintegy 60 millió forint volt.

8.30/m

833 Jeli

- 7 -

/folyt.köv./

bb 11. /elkészült ... 1. folyt./ m

- az ipari tüzeseteket leggyakrabban a gyárak, üzemek villamos berendezéseinek meghibásodása, túlterheltsége, a vezetékek elavultsága, felújításuk és karbantartásuk elmulasztása okozta. jellemző, hogy 1964-ben 598 esetben keletkezett áramtől tűz. nem volt ritka, hogy a feszültség alatt működő berendezést felügyelet nélkül hagyták, üzemzáraskor elmulasztották a közbiztonsági áramtalanítást, égve felejtették a nősugárzót, vagy a kálynák mellett gyúlékony anyagot raktároztak. sok kár forrása volt a tűz és robbanásveszélyes vegyi anyagok helytelen tárolása, a kezelésükre vonatkozó technológiai előírások elmulasztása. ilyen okokból tavaly 300 esetben következett be tűz, illetve robbanás. a dohányzási tilalom megszegése - például cigarettázás benzingőzös helyiségben, stb. - nem kevesebb mint 341 alkalommal idézett elő tüzet. figyelmeztető adat az is, hogy 1964-ben nemcsak tetemes anyagi károkat, de emberáldozatokat is követelt az ágyban való donányzás miatt bekövetkezett tűz.

- viszonylag nagy számban fordultak elő tüzesetek a mezőgazdaságban, s ezek jelentékeny károkat okoztak a termelőszövetkezeteknek, állami gazdaságoknak és gépállomásoknak. a tapasztalatok szerint gyakran nem ügyeltek kellően a mezőgazdasági gépek tűzbiztonságára, szikramentességére, s emiatt - főként a forró nyári hónapokban - sok termék lett a tűz martalékává. jelentékeny mennyiségű takarmány ment veszendőbe azért, mert nem tartották be a technológiai szabályokat, a takarmány felmelegedett és öngyulladás következett be. sajnos, az sem volt ritka, hogy vasúti vágányok közelében rakták fel a kazlakat, állították fel a kényeket stb., így a mozdonyokból kipattanó szikra tüzet okozott. jónéhány helyen elmulasztották az állatszállításokra vonatkozó tűzrendészeti előírások betartását: az istállók, ólak tetejére nem tettek villámnáritókat és nem fordítottak gondot a hibás villanyvezetékek rendbenoztatására.

- aránylag magas volt a háztartásokban előfordult tüzesetek száma is. ez azzal magyarázható - ha nem is menthető - hogy évről-évre több háztartási kisgép, villamoskészülék kerül forgalomba, tehát a lakásokban is megnőtt a tűzveszély. a háziasszonyoknak éppen ezért az eddiginél jóval nagyobb gondossággal, körültekintéssel és óvatossággal kell eljárniuk.

- a tüzesetek 1964. évi krónikája arra figyelmeztet: az idén az eddiginél is nagyobb körültekintéssel, alaposan, lelkiismeretességgel kell érvényt szerezni a tűzrendészeti szabályoknak, a tüzesetek megelőzését szolgáló előírásoknak. a népgazdaság - ezen belül az ipar, de különösen a vegyipar - fejlődése, a termelékenység növelése, új iparágak és gyártási technológiák bevezetése számos új követelményt támaszt a tűzrendészeti szempontokból is. - fejeződött be az országos tűzrendészeti parancsnokság tájékoztatása./mti/

8.40/-n
150 2eln

...

-8-

bb 19. a 19. század közepéig több mint hetven család foglalkozott narangöntéssel északmagyarországon

vid/tné/m/fm

1965. február 27.

érdekes gyűjtőmunkát fejezett be szücs istván, a borsod megyei vajdácskai község református lelkésze. régi feljegyzések, személyes tapasztalatok és niteles adatok alapján megírta a hajdani borsod és heves, valamint az egykori abauj, zemplén, ung, gömör, torna megyék református templomaiban lévő narangok történetét. öt év alatt a különböző levéltárakkal és egyházközségekkel több mint ezer levelet váltott, s 476 község 884 református narangjának történetét jegyezte fel. leírta hogy ezeket a narangokat mikor és ki készítette, s milyen érdekesebb esemény fűződik hozzájuk. a kutatások során kiderült, hogy az 1600-as évek elejétől a 19. század közepéig északmagyarország 21 városában és községében - többek között kassán, rozsonyón, losoncon, eperjesen és egerben - több mint 70 család foglalkozott narangöntéssel. ezek nagyobb része német származású volt és közöttük csak egyetlen magyar református öntőmester akadt, a kisgejőci egry ferenc, aki az 1800-as évek végén 122 narangot készített.

a másik ilyen érdekes adat a vándormesterek életére és munkásságára vonatkozik: a 18. század végén a szilágy vármegyei tasnád községből lázár lászló, fogarassi jános és cserepi ferenc öntőmesterek szekereken járták be a felvidék falvait, s a helyszínen javították ki a régi narangokat, illetve öntöttek újakat. ilyen új narang került 1794-ben szeptemberben a felsőmérára és 1796-ban a torna megyei körtvélyesre. északmagyarország legrégebbi református narangja a 15. századból származik és még ma is működik gagybátor községben.

szücs istván lelkésznek sikerült megtalálni a rákóczi család által adományozott narangokat is: a sárospataki és a szerencsi templomok narangjait i. rákóczi györgy fejedelem ágyúöntő mestere, nolste jános a pataki várban készítette az 1640-es években. ii. rákóczi ferenc szülőfaluja, borsi község narangja wierd györgy eperjesi mester munkája.

a narangokhoz sok történeti emlék fűződik. amikor ii. rákóczi ferenc nevét 1906-ban hazahozták, a borsi egyházi néhány napra „kölcson vette”, a falu harangját, kassára vitte, ahol a dóm mellett felállította.

/folyt.köv./

9.10/-n

-9-

915 2eln

bb 11. /elkészült ... 1. folyt./ m

- az ipari tüzeseteket leggyakrabban a gyárak, üzemek villamos berendezéseinek meghibásodása, túlterheltsége, a vezetékek elavultsága, felújításuk és karbantartásuk elmulasztása okozta. jellemző, hogy 1964-ben 598 esetben keletkezett áramtől tűz. nem volt ritka, hogy a feszültség alatt működő berendezést felügyelet nélkül hagyták, üzemzáraskor elmulasztották a közbiztonsági áramtalanítást, égve felejtették a nősugárzót, vagy a kályhák mellett gyúlékony anyagot raktároztak. sok kár forrása volt a tűz és robbanásveszélyes vegyi anyagok helytelen tárolása, a kezelésükre vonatkozó technológiai előírások elmulasztása. ilyen okokból tavaly 300 esetben következett be tűz, illetve robbanás. a dohányzási tilalom megszegése - például cigarettázás benzingőzös helyiségben, stb. - nem kevesebb mint 341 alkalommal idézett elő tüzet. figyelmeztető adat az is, hogy 1964-ben nemcsak tetemes anyagi károkat, de emberáldozatokat is követelt az ágyban való dohányzás miatt bekövetkezett tűz.

- viszonylag nagy számban fordultak elő tüzesetek a mezőgazdaságban, s ezek jelentékeny károkat okoztak a termelőszövetkezeteknek, állami gazdaságoknak és gépállomásoknak. a tapasztalatok szerint gyakran nem ügyeltek kellően a mezőgazdasági gépek tűzbiztonságára, szikramentességére, s emiatt - főként a forró nyári hónapokban - sok termék lett a tűz martalékává. jelentékeny mennyiségű takarmány ment veszendőbe azért, mert nem tartották be a technológiai szabályokat, a takarmány felmelegedett és öngyulladás következett be. sajnos, az sem volt ritka, hogy vasuti vágányok közelében rakták fel a kazlakat, állították fel a kényeket stb., így a mozdonyokból kipattanó szikra tüzet okozott. jónéhány helyen elmulasztották az állatszállításokra vonatkozó tűzrendészeti előírások betartását: az istállók, ólak tetejére nem tettek villámárítókat és nem fordítottak gondot a ni-bás villanyvezetékek rendbenozatására.

- aránylag magas volt a háztartásokban előfordult tüzesetek száma is. ez azzal magyarázható - ha nem is menthető - hogy évről-évre több háztartási kisgép, villamoskészülék kerül forgalomba, tehát a lakásokban is megnőtt a tűzveszély. a háziasszonyoknak éppen ezért az eddiginél jóval nagyobb gondossággal, körültekintéssel és óvatossággal kell eljárniuk.

- a tüzesetek 1964. évi krónikája arra figyelmeztet: az idén az eddiginél is nagyobb körültekintéssel, alaposan, lelkiismeretességgel kell érvényt szerezni a tűzrendészeti szabályoknak, a tüzesetek megelőzését szolgáló előírásoknak. a népgazdaság - ezen belül az ipar, de különösen a vegyipar - fejlődése, a termelékenység növelése, új iparágak és gyártási technológiák bevezetése számos új követelményt támaszt tűzrendészeti szempontokból is. - fejeződött be az országos tűzrendészeti parancsnokság tájékoztatása./mti/

8.40/-n
150 2rel

...

-8-

bb 19. a 19. század közepéig több mint hetven család foglalkozott narangöntéssel északmagyarországon

vid/tné/m/fm

1965. február 27.

érdekes gyűjtőmunkát fejezett be szücs istván, a borsod megyei vajdácsony községi református lelkésze. régi feljegyzések, személyes tapasztalatok és niteles adatok alapján megírta a hajdani borsod és heves, valamint az egykori abauj, zemplén, ung, gömör, torna megyék református templomaiban lévő narangok történetét. öt év alatt a különböző levéltárakkal és egyházközségekkel több mint ezer levelet váltott, s 476 község 884 református narangjának történetét jegyezte fel. leírta hogy ezeket a narangokat mikor és ki készítette, s milyen érdekesebb esemény fűződik hozzájuk. a kutatások során kiderült, hogy az 1600-as évek elejétől a 19. század közepéig északmagyarország 21 városában és községében - többek között kassán, rozsonyón, losoncon, eperjesen és egerben - több mint 70 család foglalkozott narangöntéssel. ezek nagyobb része német származású volt és közöttük csak egyetlen magyar református öntőmester akadt, a kisgyőrci egyri ferenc, aki az 1800-as évek végén 122 narangot készített.

a másik ilyen érdekes adat a vándormesterek életére és munkásságára vonatkozik: a 18. század végén a szilágy vármegyei tasnád községből lázár lászló, fogarassi jános és cserepi ferenc öntőmesterek szekereken járták be a felvidék falvait, s a helyszínen javították ki a régi narangokat, illetve öntöttek újakat. ilyen új narang került 1794-ben szeptemberben a felsőmészárosra és 1796-ban a torna megyei körtvélyesre. északmagyarország legrégebbi református narangja a 15. századból származik és még ma is működik gagybátor községben.

szücs istván lelkésznek sikerült megtalálni a rákóczi családnál adományozott narangokat is: a sárospataki és a szerencsi templomok narangjait i. rákóczi györgy fejedelem ágyuöntő mestere, nolste jános a pataki várban készítette az 1640-es években. ii. rákóczi ferenc szülőfaluja, borsi község narangja wierd györgy eperjesi mester munkája.

a narangokhoz sok történelmi emlék fűződik. amikor ii. rákóczi ferenc napvait 1906-ban hazahozták, a borsi egyházi néni napra „kölcson vette”, a falu harangját, kassára vitte, ahol a dóm mellett felállította.

/folyt.köv./

9.10/-n

-9-

915 2rel

bb 19. /a 19. század ... 1. folyt./ m

mikor a temetési menet beért a városba és a dóm narangjai megszólaltak, a kis narang is csilingelni kezdett: bucsuztatta a nagyságos fejedelmet. egy másik történet putnokon játszódtott le. a községben élő katolikus és református hívőknek közös narangjuk volt. 1815 nagypéntekjén, hogy a reformátusok se tudjanak narangozni, az egyik katolikus menyecske ellopta a narang ütőszerszemet, amelyet csak husvét vasárnap najnalán adott vissza.

az északmagyarországi narangok történetét - amely most készült el - szücs istván telkészt két kötetes könyvben foglalta össze és azt a sárospataki református nagykönyvtárnak ajánlotta fel. /mti/

...

bb 23. öntözés szennyvízzel

i sb/lk/m/vg

1965. február 27.

a kőrösvidéki vízügyi igazgatóság szakembereinek sok gondot okozott a sarkadi cukorgyár szennyvize. a cukorgyári szennyvíz ugyanis - na nem higul, vagy nem tisztul meg eléggé - jelentős károkat okoz a halállományban. a vízügyi igazgatóság dolgozói azonban most érdekes tanulmánytervet készítettek a szennyvíz-gondok megszüntetésére. az új terv alapján a téli hónapokban a környék termelészövetkezeteinek mintegy ezer holdnyi gyenge szántóföldjét javítják, „trágyázzák”, majd a cukorgyári szennyvízzel. tárolómedencéket is építenek az ülepitett szennyvíz „elraktározására”, hogy jó minőségű öntözővizet adjanak a sarkadi dózsa termelészövetkezet kertészetének.

a vízügyi igazgatóság dolgozói most már tervet készítenek békéscsaba szennyvizének felhasználására is. mintegy 600 holdat akarnak szennyvízzel öntözni. ezen a területen majd a termés megsokszorozódására lehet számítani. az öntözött talaj táperezének növelésén kívül nagy előny még az is, hogy nem szennyezik tovább a békéscsabát és a békést átszelő élővíz-csatornát. békés megyében tehát mintegy 1600 holdnyi terület szennyvíz-öntözésére készülnek fel a vízügyi igazgatóság dolgozói. /mti/

...

9. 15/-n

917 2. szel

-10-

bb 12. felborult az ittas motoros, utasa megsérült - tíz hónapi szabadságvesztésre ítélték a vezetőt

i bc tr vm zs

1965. február 27.

sütő ödön husipari szakmunkás egyik munkatársával születésnapot ünnepelt a balassagyarmati vasutállomás italboltjában. a szórakozás után motoron - barátjával - szécsénybe indult. a motor dugattyuja utközben hirtelen megszorult, az ezzel kapcsolatos zörejt azonban sütő ittassága miatt nem vette észre. a motor felborult, a pótülésen utazó munkatárs súlyosan megsérült.

a legfelsőbb bíróság súlyos testi sértést okozó gondatlan veszélyeztetésért sütő ödönt 10 hónapi szabadságvesztésre ítélte és két évről eltiltotta a gépjárművezetéstől. /mti/

...

bb 13. beépítik a várnegyedben a foghij-telkeket

i nbj tm vm vg

1965. február 27.

a várnegyedben a műemléképületek ujjáépítése az 50-es években kezdődött meg nagyobb arányokban. azóta 75 lakóépület készült el, mind egy-egy építészeti remekmű. befejezték jónéhány középület átalakítását is.

ebben az esztendőben 23 műemlék, illetve műemlék-jellegű lakóházat noznak rendbe. nagy erővel dolgoznak néhány sérült középület átalakításán, átépítésén is. így például az akadémia rendbenozatja az uri utca 49-51-53, illetve az országház utca 28-30-32 számú épülettömböt, ahova akadémiai intézmények kerülnek. az idén teljesen helyreállítják a halászbástyát, muzeumot rendeznek be a magdolnatoronyban s a kapisztrán téren - idegenforgalmi kuriózumként - kialakítják a romkertet.

a várnegyedben sok foghijtelek található. ezeket beépítik. megkezdődött már a tárnok utcában, a 9-13 számú telken az iskolaépítés. a tervek szerint a szentháromság tér-tárnok utca sarkán lévő foghijtelket nem építik be, hogy jobban érvényesüljön a mátyás templom architektúrája. az uri utca 4, 10, 26, 28, 30, 41, 42, 50 számú telken az idén és a jövő évben lakónházakat emelnek, a szentháromság tér 9-11 számú telken újból felépül a fehérgalamb vendéglő. a pinceborozóval, és sörözővel együtt.

/folyt. köv./

9. 20/-n

923 2. szel

-11-

/bb 13. beépítik....1.folyt./vm

a szentháromság tér 1-3 számú telekre lakónházat terveznek, az épület földszintjén azonban üzletsort alakítanak ki, amire a várnegyedben már igen nagy szükség van. Legtovább várát magára a mátyás templom és a miklós torony közötti romos épület bontása. ezt a teltet szállodaépítésre tartalékolják. a vázlattervek szerint korszerű, minden igényt kielégítő szálloda épül itt, s ablakaiból festői panoráma nyílik a pesti duna-partra./mti/

bb 14. regionális atlaszok készülnek az országról

i tz hné vm vg

1965. február 27.

a kartográfiai vállalat a népgazdasági tervezés számára is hasznosítani akarja a térképeknek azt az előnyét, hogy egyetlen lapon nagyon sok mindent lehet kifejezni. ezért natározták el, hogy külön-külön önálló, ugynevezett regionális atlaszokban hat körzetre tagolva dolgozzák fel az ország területét.

az atlaszokat 30x45 centiméteres 1:500.000 léptékű térképlapokból állítják majd össze, mégpedig egészen új adatgyűjtés alapján. ehhez a munkához igénybeveszik nemcsak a magyar tudományos akadémia földrajztudományi kutatócsoportjának, hanem a helyi szerveknek a segítségét is.

elsőknek délkelet-magyarország atlasza készül majd el, amelynek szerkesztése már folyamatban is van és legfeljebb a nyomdai munkálatok húzódnak át a jövő évre. még az idén megkezdik a második körzet, az észak-és középtiszántul atlaszának készítését is, azt követően pedig egymásután jelentetik meg ezeket a rendkívül tüzetes térképgyűjteményeket, amelyek az országot egészen a községekig terjedő részletességgel mutatják majd be./mti/

bb 20. feltárják a fertőrákosi kőfejtő sziklakutját

vid tné vm fm

1965. február 27.

a második világháború alatt a német hadsereg üzemet akart berendezni a fertőrákosi kőfejtő hatalmas sziklaterráiban. az üzem vízellátására kutatókat is építettek, amelyet azonban már nem tudtak üzembe helyezni a szovjet hadsereg előretörése miatt. a hadifoglyok által épített mély kutatókat betemették, berendezését elpusztították. az idegenforgalmi hivatal most feltáratja a 72 méter mélységű sziklakutatót./mti/

9.26/-n

930 2. felv.

-12-

bb 15. rétegeelt ing-gallér

i sz tné vm vg

1965. február 27.

fenérműgyárainkban évente több mint 4 millió férfiling készül, s ebből exportra is jut. az export további növelésének azonnal gátat szabott, hogy egyre több vevő kér rugalmas, formatartó galléros ingeket. a fenérműgyárak a textilipari kutató intézetekhez fordultak, hogy nyújtsanak számukra segítséget az új technológia és a hozzá szükséges bélésanyag kikísérletezésében. a kísérletek első szakasza most zárult le, s átadták a gyáraknak a rétegeelt gallér technológiai leírását.

mayer lászló a kutatóintézet szakértője a győri műbőrgyárral együtt kísérletezte ki azt a szövetet, amelyre polietilénfóliát kasíroznak. a műanyagfólia meleg hatására teljesen beleolvad a textilbe, ebből lesz a bélés. a formatartóssághoz az is szükséges, hogy a gallér keménysége helyenként változó legyen. ahol a nyakhoz simul, ott elég egy réteg, körül azonban már kettő, a spiccnél pedig már három réteg is kell. az új technológiával készült ingeket a textilipari és a kereskedelmi ellenőrző intézet is megvizsgálta, s mind a textimeit, mind a kermi kitűnő bizonyítványt adott róla. így az ing már megfelel a világpiaci követelményeknek is. az intézetek javasolták, hogy ezt a technológiát terjesszék ki a női bluzokra is, elsősorban a neva készítményekre, hogy ily módon a neva ingeket, bluzokat valóban ne kelljen vasalni. eddig ugyanis néhány mosás után már ajánlatos volt, hogy a gallért langyos vassal kissé átsimítsák.

a kutató intézetben és a gyárakban a kísérleteket most tovább folytatják, mert félkemény galléru inget is szándékoznak gyártani./mti/

bb 21. megóvják, felújítják a híres tatai népparkot

vid tné vm fm

1965. február 27.

több éves huza-vona után ismét a városi tanács kezelésébe került a híres tatai néppark. 1948-ban ugyanis a 80 holdas park jelentős részét az edzőtáborhoz csatolták s elzárták a közönség elől. ez nemcsak idegenforgalmi, hanem természetvédelmi szempontból is káros volt. ugyanis az angolkertek mintájára 1783-ban létesített park értékes növénygyűjteményét sok - távolról ide telepített - növény tarkítja.

a városi tanács most elkészítette a park helyreállításának tervét. szakemberekkel megvizsgáltatják a különleges fákat, rendbeteszik az utakat, sétányokat. a tervek szerint az egykori pártmanáiban szállodát, eszpresszót nyitnak, a volt eszterházy nyári lakban pedig múzeumot rendeznek be. már az idén megkezdik az 1800 személyes szabadtéri színpad helyreállítását./mti/

2. felv. 942

-13-

9.33/-n

bb 17. a csepel sziget lesz a főváros zöldségeskertje - elkészült a sziget mezőgazdaságfejlesztési tanulmányterve

vid ká sk vm

1965. február 27.

fontos feladat vár a következő években pest megyére: el kell látnia a főváros lakosságát tejjel, tojással, baromfival, friss zöldséggel, gyümölcssel. a tejövezet, a tojásgyárak terve már elkészült, s eszerint budapest környékén több 200-300-as állományu tenésztet és számos baromfitenyésztő telepet létesítenek, ahonnan a termékeket elsősorban a fővárosba szállítják.

a főváros zöldségeskertje a csepel sziget lesz, természeti adottságai és közelsége alkalmassá teszik erre. a napokban nagyítják a kertészeti és szőlészeti főiskola munkaközössége által elkészített tanulmánytervet, amely 1970-ig kijelöli a sziget mezőgazdasági fejlesztésének irányát. a tanulmányterv 25.000 holdra vonatkozik, amelyen jelenleg 11 termelőszövetkezet és négy termelőszövetkezeti csoport működik. a célkitűzések szerint jelentősen növelik az intenzív kultúrák arányát. a jelenleghez viszonyítva a zöldséges terület 31, a szőlőé 51, a gyümölcsstermő terület pedig 95 százalékkal gyarapodik. a zöldségstermő terület a tavalyi 933 holdról 1970-re 1.100 holdra növekszik, amelyen öntözéses módszerrel gazdálkodnak majd. a nagymennyiségű primőr előállításához bevezetik a fólia alatti termesztést. az üvegfelület nagysága 86.000 négyzetméter lesz, vagyis holdanként 90 négyzetméter, ami az országos átlag hatszorosa. az üvegfelület 37 százalékat háromszor használják ki. a nagyományos káposztafélék mellett elsősorban a főváros ellátásához szükséges, gyorsan romló és költséges szállítást igénylő zöldségféléket, így korai melegágyi salátát, paprikát, paradicsomot termesztene. a tervidőszak alatt a termelőszövetkezetek 700 hold nagyüzemi szőlőt telepítenek, a családi művelésre kiadott előregedett szőlőskertekből pedig 300 holdat újítanak fel. elsősorban csemege-szőlőt telepítenek. ezenkívül 800 holdon ültetnek gyümölcsfacsemeteket s ezzel 1.463 hold gyümölcsös lesz a szigeten. az új telepítéseknél a korai, valamint a hosszú szállítást kevésbé bíró fajták - nyári érésű jonahán, vilmos körte, cigány meggy, germersdorfi cseresznye, korai piros kajszibarack, mayflower, ford, champion őszibarack, szamóca, málna és feketeribiszke - kerülnek előtérbe.

a tanulmányterv részletesen foglalkozik az öntözéssel. 1970-ig 41 millió forintot fordítanak erre a célra és az öntözhető terület 7.700 holdra növekszik. az állatállományt is fejlesztik. többek között a nagyüzemi baromfi telepek állománya 1970-re eléri az évi 90.000-ret.

/folyt.köv./

9.40/-n

943 Leli

-14-

/bb 17. a csepel...1.folyt./vm

a gondosan kidolgozott tervek megvalósításához 196 millió forint beruházás szükséges. a fejlesztés eredményeként a sziget mezőgazdasági termelése belterjesebbé és intenzívebbé válik. a számítások szerint hatvan százalékkal növekszik az itteni termelőszövetkezetek bruttó termelési értéke./mti/

..

bb 27. nyugdíjasok napközi otthona vácotti

vid gö vm fm

1965. február 27.

vácotti, a cifra kertben megnyitott a nyugdíjasok napközi otthona. a korszerűen berendezett helyiségekben reggel 9-től késő délutánig tartózkodhatnak az egyedülálló öregek. szórakoztatásukról társasjátékokkal, sakkal, kátyával, folyóiratokkal, rádióval gondoskodnak./mti/

..

bb 28. szociográfiai munkacsoport borsod megyében

vid j vm fm

1965. február 27.

borsod megyében - a pártbizottság javaslatára - elhatározták, hogy a városok, falvak és ipartelepek szociográfiai vizsgálatát az idén szélesebb körben folytatják. ezért a hazafias népfront és a népművelési tanácsadó közreműködésével szociográfiai munkacsoportot szerveznek. a több évig tartó kutatások sikeres elvégzésére mintegy 50 kiváló szakembert, közöttük orvosokat, mezőgazdászokat, pedagógusokat, statisztikusokat és mérnököket kértek fel. a szakemberek tájégségüként megvizsgálják az azonos természeti adottságokkal rendelkező, de más eredményeket elérő termelőszövetkezetek munkáját, technikai felkészültségét, valamint a vidékről városba bejáró dolgozók életkörülményeit és művelődési lehetőségeit. a szociográfiai munkacsoport kutatásának eredményeit a tanács és a pártbizottság kiadványokban is megjelenteti./mti/

..

9.50/-n

946 Leli

-15-

bb 16. készülnek az új campingek a Balatonnál

vid lk vm ki

1965. február 27.

A Balaton partja a téli időszak ellenére meglehetősen megelevenedett, a turistáknál jelenleg jóval nagyobb a száma azoknak, akik a nyári időnyit készítik elő, a nyaralótelepek új létesítményeit építik. A tó északi partján a teniszpályák tucatjai szállítják a parti területek feltöltéséhez szükséges földet. Balatonalmádiban, alsó-örösn, Badacsony közelében, Szántódon, Fonyódon és másutt már javában dolgoznak az új sáttáborok kialakításán. Megkezdődtek a munkák a Balatonszabadi sóstónál is, ahol négyezer személyes új elsőosztályú tábor építenek. Bővítik a Balatonszántói autós campinget és a Tihanyi tábor is. Rövidesen munkához látnak Balatonszemesen is, ahol négyezer táborozó fogadására készülnek fel.

Körben a tó partján már a téli időszakban minden napot kihasználják, hogy a sáttáborok többségét a szezon kezdetére megnyithassák. A fokozott munkátem ellenére néhány camping építése valószínűleg elhúzódik az időnyközepére. A Balatonon az időny készülő 38.500 camping-férőnytel megoldódik a táborozók tömegeinek elhelyezése. /mti/

bb 18. a jövő mérnökei tervezési gyakorlaton

i fe tr vm zs

1965. február 27.

Az építőipari és közlekedési műszaki egyetem mérnöki karának ötöd éves hallgatói a félévi vizsgák után megkezdtek négyhetes tervezési gyakorlatukat. A leendő mérnökök budapesti és vidéki tervezőirodáknak szerzik meg a tervezéshez szükséges gyakorlati tapasztalatokat. A fiatalok közül többen azokban a tervezési intézetekben dolgoznak, ahonnan a társadalmi ösztöndíjat kapják és amelyekben tanulmányaik befejeztével állandó munkahely várja őket. /mti/

bb 25. másfél évezredes település nyomai Kardoskúton

vid tm vm fm

1965. február 27.

Az orosnáza melletti Kardoskút natárában olyan malomkő-darabokat, sártapasztókat és korongon készült cserépedény-töredékeket találtak, amelyeknek korát másfél évezredre becsülik. A régészek megállapítása szerint negyedik századbéli lovas-pásztor származék tanyáinak maradványai kerültek napvilágra. /mti/

9.55/-n

1003 *Iszari*

-16-

bb 26. jövedelemelosztási tervek a termelőszövetkezetekben

i ie/tr/m/ká

1965. február 27.

A termelőszövetkezetekben az idej terelési tervekkel együtt most állítják össze és hagyják jóvá a jövedelemelosztás tervét. Ilyen terv a közös gazdaságokban most készülő először. Eddig csak azt határozták meg, hogy a várható közös jövedelemből mennyit osztanak majd ki részesedésként, s hogy ebből milyen összeg jut átlagosan egy munkaegységre, illetve egy tagra. Az idej terv ennél sokkal részletesebb.

A jövedelemelosztás pontosabb megtervezése azért szükséges, mert a szövetkezetek nagyrésztében indokolatlanul eltér egymástól a különböző üzemágakban dolgozók jövedelme. A növénytermesztésben könnyebben tudják kialakítani az ösztönző részesedési és munkadíjazási formákat, s főként ennek következtében a növénytermesztési dolgozók általában aránytalanul nagyobb jövedelemhez jutnak, mint azok, akik hasonló mennyiségű és minőségű munkát végeznek az állattenyésztésben. Kisebb aránytalanságok előfordulnak más üzemágak esetében is. Mindezek kiküszöbölésére a termelőszövetkezetek most előre meghatározzák, hogy a várható felosztandó jövedelemből mennyi jut majd a növénytermesztésre, az állattenyésztésre és a többi üzemágra. Ezen belül ágazatonként pontosan megtervezik az egy munkanapra eső jövedelmet is. Ez a részletes jövedelemelosztási terv segíti majd a jobb munkaerő-felhasználást és biztosítja, hogy a szövetkezeti tagok bármelyik üzemágban dolgozzanak, munkájuknak és munkájuk eredményének arányában részesüljenek a közös jövedelemből.

A tervkészítéssel egyidőben a szövetkezetek meghatározzák az ez évi jövedelemelosztási és munkadíjazási módszereket is. Előreláthatólag az időny tovább növekszik a legfejlettebb elosztási formák, a készpénz-díjazást alkalmazó szövetkezetek száma. 1961-ben még csak 32, 1963-ban 200, tavaly pedig már 350 szövetkezetben díjazták havonta a tagság munkáját előre garantált összegű készpénzzel. Olyan szövetkezet ma már nincs, ahol kizárólag a hagyományos munkaegységrendszerrel alkalmazták. A premizálás és az anyagi ösztönzés különböző formái gyorsan tért hódítanak az állattenyésztési üzemágakban is. A szarvasmarha és sertésenyésztésben két évvel ezelőtt a szövetkezeteknek alig fele, tavaly pedig már több mint kétharmada egészítette ki a munkaegység-szerinti elosztást különböző részesedési módszerekkel. /mti/

9.59/-n

1005 *Iszari*

-..-

-17-

bb 29. társas-tánc verseny borsodban

vid/tné/m/fm

1965. február 27.

Borsod megyében - a Kisz és a Tanács Művelődésügyi Osztálya kezdeményezésére - az elmúlt két évben nyolc társas táncklub kezdte meg működését; többek között Alberttelepen, Rudabányán, Miskolcon, Ózdon, Putnokon és Ormosbányán. A klubokban mintegy 200 fiú és leány szakképzett táncpedagógusok segítségével szinte művészi fokon sajátította el a különböző társas táncokat.

A klubmozgalom kiszélesítésére és az izléses modern táncok elterjesztésére az idén borsodban is megrendezik a társas táncklubok versenyét. A vetélkedőre Debrecenből, Nyíregyházáról és Egerből várnak párokat. Az egyéni versenyre - amelyen mintegy 50 fiatal pár angol és bécsi keringőt, quick steppet és csárdásokat mutat be - az Alberttelepi Bányász Művelődési Názban március 6-án kerül sor. A klubok közötti csapatversenyt másnap a miskolci nehézipari műszaki egyetemen tartják meg. A győztes párok és csoportok résztvesznek a debreceni területi bemutatón és a júniusban Miskolcon megrendezendő országos társas táncversenyen. /mti/

bb 30. ipari beruházások vas megyében

vid/lk/m/ki

1965. február 27.

Vas megyében az idén újabb jelentős ipari beruházásokra kerül sor. Celldömölkön kereskedelmi asztalosipari és lakatosárugyár épül. Szombathely üzemel közül a nyugatmagyarországi fűrészekben kerül sor a legnagyobb beruházásra, 77,5 millió forintot költenek új forgácslap-üzem építésére. Az itt készülő lapokból butorokat és egyéb asztalosárut készítenek. Az idén csaknem négy millió pár cipőt készítő szombathelyi cipőgyár korszerűsítésére 11,5 millió forint áll rendelkezésre. A lakástextil vállalat szombathelyi üzemének, valamint a kőszegi posztó- és nemezgyárnak a fejlesztésére több mint 37 millió forintot költenek. /mti/

10.04/-n

1010 222

-18-

bb 22. új technológiák, gyártmányok a len, kender-iparban a gyárak és a kutatók együttműködésével

1 sz tné va vg

1965. február 27.

A textilipari kutató intézet szakemberei széleskörű együttműködést alakítottak ki a len-kenderfeldolgozó üzemekkel, sőt az alapanyag termesztő, nemessítésgazdálkodókkal is. Ez az együttműködés új technológiák, gyártmányok bevezetését eredményezte és hozzájárult egy új kenderfajta elterjesztéséhez is.

A délalföldi mezőgazdasági kísérleti intézetben kikísérletezett szegedi 9-es elnevezésű kenderfajta feldolgozásának lehetőségeit és minőségét a textilipari kutató intézetben ellenőrizték és miután megállapították, hogy a bővebben termő, nagyobb száhozamu, új kenderfajtánál nem tapasztalható minőségi eltérés, a gazdaságok a vetésterület nagy részén ennek a fajtának a termesztését kezdték el.

A gyárak a kutatók közreműködésével „forradalmasították” a kenderfonás több mint fél évszázados technológiáját. Szakmai körökben általános volt az a meggyőződés, hogy a kenderből csak durva, vastag fonalat lehet fonni. Alaposabb elemzéssel azonban a kutatók bebizonyították, hogy ha megszakítják a fonási eljárást, a egy vagy-szeres kezelést iktatnak be, a kenderből is finom, vékony szálat nyerhetnek, olyat, amellyel a len, vagy a pamutot helyettesíthetik. Ily módon számos új cikket, kenderrel tartalmazó butoröveget, butorvédőhuzatot, háztartási textiliát és egyéb anyagot tudnak előállítani. Ez a kender alkalmas arra is, hogy szintetikus szálalázzal készítsék össze. A pécsi kenderfonógyárban sikerrel alkalmazták az új fonási technológiát s ebben az évben mintegy százezer kiló finom kenderfonal készült, amellyel növelik a textilipar hazai nyersanyag-bázisát, s mintegy százezer dollár értékű importot takarítanak meg.

A kender feldolgozásánál megpróbálták alkalmazni a pamutiparban meghonosodott régi technológiát, az írozást. A pamutfonalat szövés előtt vékony filmszerű keményítőréteggel vonják be, írozzák. Ez a művelet most sikert hozott a kenderfonó és szövőipari vállalat új-szegedi gyárában is. A fonal szakadása csökkent, a termelékenység növekedett, az évi megtakarítás hét millió forint.

A rostiparban a négy műveletet jelentő négy különböző gépen történő fonást, a gépek összekapcsolásával igyekeztek két műveletre összevonní, hogy a folyamatosabb munkával a fonal egyenlőtlenességét okozó hibaforrásokat csökkentésék. A kutató intézet munkatársainak javaslata alapján két-két gépet összeépítettek. Ilyen folyamatos fonógép dolgozik már a szegedi kenderfonóban és a budapesti lenfonóban.

/folyt. köv./

10.14/-n

1013 222

-19-

bb 22. új technológiák... 1. folyt./vm

ily módon a régi fonógépeket gazdaságosabban használhatják ki, s olyan gépek váltak felelőssé, amelyekre más üzemeknek éppen szükségük volt. néhány gépet már át is adtak a termelőüzemeknek. az új módszer bevezetésével várható évi megtakarítás 2,250.000 forint.

a kenderfonó és szövőipari vállalat szegedi jutagyrában a gyár vezetőinek felkérésére üzem-felülvizsgálatot végeztek a kutató intézet szakértői. több mint 20 javaslatot dolgoztak ki, megjelölték milyen műszaki feladatokat hajtsanak végre, hogyan csoportosítsák át a gépeket, hogyan korszerűsítsék a gépek karbantartását, hogy a termelői igényesség jelentős mértékben növekedjék. a kutatók javaslatainak megvalósítását már megkezdték a gyár szakemberei./mti/

bb 31. hasznos együttműködés az orosz-lányi és a csehszlovákiai prievidzai szénbányászok között

vid lk vm ki

1965. február 27.

az orosz-lányi szénbányák vállalat és a csehszlovákiai prievidzai szénbányászati tröszt szakemberei között évek óta szoros a kapcsolat többször tettek kölcsönös látogatást. az egyik ilyen alkalommal megnyerte a szlovákiai szakemberek tetszését az az orosz-lányi kísérleti front, ahol hkv 1000-es lépegető támmal dolgoztak. az orosz-lányiak három támat kölcsönadtak, s cserébe egy csehszlovák kombájnt kértek. a kísérleti idő - amely alatt a gépek alkalmazásában is segítséget nyújtottak egymásnak - lejárt és a berendezéseket kölcsönösen visszaadták. a csere mindkét helyen hasznosnak bizonyult. a közönséges támeknél nagyobb frontot biztosító, háromszoros teherbírási lépegető támoikat a csehszlovákiai zigel bányában különleges fejtségi módszernél alkalmazták sikerrel. a minta után már készítették is néhány darabot. orosz-lányon a csehszlovák kombájn spirál alakú jévesztőfeje jobb energiahasznosítással és nagyobb teljesítménnyel dolgozott, mint az eddig ismert henger alakú kombájnfejek. az orosz-lányiak kérésére már ilyen fejjel szállítják a lengyelek az orosz-lányon egyébként kiválóan bevált nagyteljesítményű lengyel kombájnokat. a magyar és a csehszlovák szakemberek rövidesen tanulmányozzák a műszaki fejlesztési terveket is és kölcsönösen megállapítják, hogy azokból mit hasznosíthatnak./mti/

10.20/-n

10.30 szell

-20-

bb 34. száznegyvennyolc millió forint értékű új gép szolnok megye mezőgazdasági üzeméinek

vid lk sk vm

1965. február 27.

szolnok megye termelőszövetkezetei, állami gazdaságai és gép-állomások az agrokör útján az idén 148 millió forint értékű új erő- és munkagépet szereznek be. mtz traktorokból 190 érkezik a megyébe és ezeket kivétel nélkül a termelőszövetkezetek kapják, ezenkívül 80 super zeter, 450 pótkocsi, 12 szk.4-es kombájn, 34 láncfalas traktor, számos fejőgép, permetezőgép, szénaszárító ventilátor és több más munkaeszköz kerül a közös gazdaságok birtokába. a termelőszövetkezetek a napokban kezdtek meg az új gépek átvételét./mti/

bb 48. a magyar és francia filmművészek baráti találkozója

t s gg vm

1965. február 27.

a magyar filmművészek szövetségében pénteken a késő esti órákban a magyar filmművészek baráti találkozóán látták vendégül a hazánkban tartózkodó francia filmművész delegációt. a találkozóán részt vett robert cravanne, az unifrance film féltikára, jeros brierre, az unifrance film sajtófőnöke, anne varnon, genevieve grad, macha moril és jacques charrier filmszínészek./mti/

bb 36. vetélkedő, tanulmányi verseny szombathely általános iskoláiban

vid tné vm fn

1965. február 27.

szombathely általános iskoláiban is készülnek a felszabadulás 20. évfordulójára. ebből az alkalomból „nyílt tanítási napokat” rendeznek, amelyekre meghívják a gyermekek szüleit. az évforduló tiszteletére tanulmányi versenyt hirdetnek. a magyar-szovjet baráti társasággal közösen „ki tud többet a szovjetunióról”, címmel vetélkedőt rendeznek. a verseny legjobbjait megjutalmazzák. a programban nagyszabású tornaverseny, irodalmi est is szerepel. „szombathely felszabadulása”, címmel pályázatot írtak ki az iskolákban. a tanulók az idősöbök, a szülők visszaemlékezései alapján dolgozatokban írják meg lakóhelyük felszabadulásának, fejlődésének történetét./mti/

10.25/-n

10.35 szell

-21-

bb 32. nem bízzák magukat a halászszerencsére - intenzív hal-
termelésre térnek át a szegedi vízi emberek

vid/ká/sk/n

1965. február 27.

A szegedi Kossuth halászati szövetkezet tagjai a tiszából, a marosból és a folyók holt-ágjaiból tavaly 770 mázsa pontyot, harcsát, süllőt és egyéb zsákmányt ejtettek. ezzel terveket 13 százalékkal túlteljesítették: a múlt év hasznos tanulsággal szelgált. mivel az áru 51 százalékat a telepített állóvizek adták, arra a következtetésre jutottak, hogy nem lehet csupán a szerencsében bízni, s az idén a folyami halászat mellett mind jobban ráternek az intenzív haltenyésztésre. a tavasszal 100 mázsa, azaz még egyszer annyi ivadékot telepítenek a holt tiszá-
ba, mint a múlt esztendőben. évközben ellenőrző fogásokat tartan-
nak majd, a most első ízben takarmányozzák is a halakat. a szö-
vetkezet terve szerint a maros mentén apátfalva és nagytek-
határában egy mélyfekvésű, mezőgazdasági művelésre alkalmatlan
területen gátakat emelnek és kevés befektetéssel korszerű tégaz-
daságot létesítenek. /mti/

bb 33. nétezer hold tőzegterületet hasznosítanak a kis balatonbéli

vid/ká/tr/n

1965. február 27.

az idén befejeződik a kisbalatoni lapterületen 1961-ben meg-
kezdett vízrendezés. nyolcvanhatmillió forintot költenek a munká-
ra, s ennek során 7000 hold eddig terméketlen tőzegterület válik
mezőgazdaságilag hasznosíthatóvá. ebből az idén körülbelül 4000
holdat művelnek meg a tsz-ek és állami gazdaságok.

a nyugatdunántúli vízügyi igazgatóság szivattyúkkal, zeilipek-
kel, csatornahálózatokkal a mezőgazdasági termelés követelményeinek
megfelelő szinten tartja az egy-hat méteres tőzegrétegben a víz-
szintet. a laza, szivacszerű talajból tavasszal a felesleges
vizet a balatonba irányítják, száraz időben pedig mintegy alui-
ról öntözik a területet.

a 7000 hold „ellopott”, lapterületet töltéssel választják el
a híres kisbalatoni rezervátumtól, ahol a ritka madarak továbbra
is zavartalan környezetet találnak. /mti/

10.30/-n

10.30. Jel.

-22-

bb 37. kőzetszilárdítás - injektálással

vid/lk/m/ki

1965. február 27.

az idei műszaki fejlesztési tervek végrehajtása során érde-
kes feladatot oldott meg a pécsi szénbányászati trüszti gépe-
szítési osztálya a szakirodalom felhasználásával.

az edelőnyi bányászati frontfejtésén, különösen a második
telepben akadályozza a termelést, hogy a szén feletti nedves,
homokos réteg húzódik. a homok-lezszakadásának megakadályozására
kénytelenek csaknem negyedszáz évvel ezelőtti vastag szénréteget fennhagyni.

új eljárással a széntelepet egész vastagságában akarják
lefejtetni. ezért a mintegy 2.5 méter magas földalatti szállító-
folyósóból a széntelep fölötti homokréteget lyukakat fúrnak, s
ezeken vízüveget és más vegyi anyagot szajtolnak a homokba,
s így a laza réteget megkötik. az injektált homokréteg megszil-
árdítása után kezdik meg a frontfejtésen a széntermelést.

a lyukfúró berendezés már elkészült, s rövidesen a homokos
réteget szilárdítását is megkezdik. ezzel az eljárással gazdaságo-
sabbá és biztonságosabbá teszik a széntermelést. /mti/

bb 38. a pécsi hőerőmű kazánjaiban hasznosítják a kovácsi szenes-
meddőt

vid/lk/m/ki

1965. február 27.

kovácsi szenes osztályozó, dúsító előkészítőmű nem a leg-
jobb hatásokkal működik. emiatt a meddővel mintegy 20-25
százalék szén is a hányóra került. a szénvesztesség csökkentése
érdekében ezentúl a szenesmeddőt a pécsi hőerőműben hasznosít-
ják, amelynek kazánjai alkalmasak az ilyen termék eltüzelésére.
kovácsi elkészült egy törőberendezés, amely a kívánt méretre ap-
ritja a meddőt. a gépet ventilátorokkal látták el, hogy a kelet-
kező portól a dolgozókat megkíméljék. az új berendezés révén
évente 200.000 tonna szenes meddőt értékesítenek. így a bányák-
ból napszintre szállított szén minden szemét hasznosítják. /mti/

10.35/-n

10.41. Jel

-23-

bb 24. hőszigetelő üveg - fátyolüveg

1 sb lk vm vg

1965. február 27.

az én országos üvegipari vállalat műszaki fejlesztési terve érdekében kísérleteket irányzott elő. többek között hamarosan befejezik egy új magyar termék, a hőszigetelő üveg gyártásának üzemi kísérleteit. elsősorban műtáblákhoz és különleges orvosi műszerekhez szükséges a hőszigetelő üveg, amely a hőszugárakat nem engedi át, csak a hideg fényt.

a karcagi üveggyár laboratóriumi méretekben már készített jó minőségű hőszigetelő üveget a most nagy kemencében is kipróbálják az új gyártási eljárást. az előzetes számítások szerint az új hazai termékkel évente 3-4 millió forint értékű importanyagot helyettesíthetnek. ennél is nagyobb eredményt jelent azonban, hogy megoldják az anyag beszerzésének nehézségeit és a medicor művek kórházi berendezések gyáregysége tovább bővítheti exportcikkeinek termelését.

külföldön és belföldön egyaránt keresett cikk a fátyolüveg disztribúció. eddig azonban csak kis adagokban, téglákban olvasztották s így lassú és költséges volt a termelés. a műszaki fejlesztési terv alapján most karcagon nagyteljesítményű kemencét építenek és folyamatos, adagolási-olvasztási kísérletet végeznek. ha a próba sikerül, akkor többszörösére növelhetik a fátyolüveg disztribúció terjedését. kísérleti kemencét vizsgálatnak a tokodi üveggyárban is, de ezuttal a tüzelés hőenergia-vesztésének csökkentése a cél. az eddigi téglák helyett különleges acélöntvényből készítenek hővisszatartó berendezést, amely a füstgáz melegéből a szokásosnál 25-30 százalékkal több hőenergiát hasznosít. ha az új módszer beválk és valamennyi üveggyár fazekas kemencéinél bevezetik, akkor - az előzetes számítások szerint - évente ötezer millió kalória hőenergiát takarítanak meg./mti/

bb 35. ötezer részvevő a pest megyei kulturális szemlén

vid gő vm fm

1965. február 27.

pest megyében megkezdődtek az idei kulturális szemlék. ötezer részvevővel többszáz együttes mutatja be tudását. a következő hetekben például a monori járásban hat bemutatóra kerül sor, de megszerzte a művelődési házakban is rendeznek szemléket./mti/

10.40/-n

10.45 2ml

-24-

bb 39. a szőlőoltványkészítés gépesítésével kísérleteznek szekszárdon

vid k ak vm

1965. február 27.

a szekszárdi állami gazdaság szőlőoltványkészítő üzemében kísérletek kezdődtek a munkafolyamat gépesítésére. kipróbálják a horváthy zsigmond tudományos kutató és statler józsef gépészmérnök tervezte pneumatikus motor- és oltványkészítő kisgépet. a szerkezettel az utány- és vasmeghajtás-feldolgozás, a vesszétalpalás, a méretválasztás és az oltás művelete végezhető el. ha az új kisgép beválk, lehetőség nyílik arra, hogy betanított munkások végezzék el az oltás könnyes műveleteit. kézzel egy nagygéppel egy óra alatt, legfeljebb ezer oltványt készítenek, az új kisgéppel 2000 darabot készíthet egy munkás./mti/

bb 49. józsef attila születésnapja, április 11-e: a költészet napja - díszünnepség a zeneakadémián. ünnepi kiadványok, száz irrodalmi találkozó

1 tf gg vm

1965. február 27.

a költészet napja lesz az irrodalmi élet legkiemelkedőbb tavaszi eseménye - körölköz az mti munkatársával a könyvkiadó és terjesztő tájékoztató központjában. a nagyszabású rendezvény programját már összeállították, országwide megkezdődtek az előkészületek.

a költészet napját - amelyet a művelődésügyi minisztérium és a magyar írók szövetsége kezdeményezésére tavaly első ízben ünnepelték - az idén is április 11-én, józsef attila születésnapján rendezik meg. az irodalom és a közönség nagy találkozási pontja ez alkalommal két évforduló teszi jelentőssé: a felszabadulás husz esztendő jubileumával együtt emlékezünk meg józsef attila születésének 60. évfordulójáról is. ezerről a program tengelyében a felszabadulás utáni magyar líra eredményeinek és a nagy proletárváltás életművének méltatása áll. az előkészületekben részt vesznek a művelődésügyi minisztérium, a magyar írók szövetsége, a szot, a kommunista ifjúsági szövetség, a hazafias népfront országos tanácsa, a tudományos ismeretterjesztő társulat, a szervezetek országos szövetsége, a magyar népi országos szövetsége, a népművelési intézet, a fővárosi és a megyei könyvtárak, a könyvkiadó és terjesztő vállalatok.

/folyt. köv./

10.47/-n

-25-

Me

bb 49. József Attila... I. folyt./vm

A központi díszünnepséget április 11-én este, a zeneakadémia nagytermében tartják. Doboz Imre, az írásszövetség főtájkára mond megnyitó beszédet, a műsorban neves előadóművészek „József Attila és a kortárs magyar költők”, műveit tolmácsolják. az egész ország „ott lehet”, a rendezvényen - ugyanis a televízió „egyenest”, ad közvetítést.

győrött kerül sor az irodalmi színpadok harmadik országos fesztiváljára, debrecenben, a csokonai színházban nagyszabású költői estet rendeznek. az ország különböző vidékein összesen körülbelül 500 költő-író-olvasó találkozási körül sor. különösen programduának ígérkeznek eger, marifü, dunaujváros, szeged, szolnok és veszprém városi ünnepségei. számos gyárba, termelőszövetkezetbe, falusi művelődési otthonba ellátogatnak a versesköteteik révén már „ismerős”, költők. közülük többen eléget tesznek általános- és középiskolák meghívásának is.

a könyvkiadók ünnepi köteteket jelentetnek meg. az újdonságok egyben vezérfonalait lehetnek a helyi műsoroknak. a „tavasz magyarországon”, - a szépirodalmi kiadó impozáns gyűjteménye - gazdag válogatás költőink 1945 utáni terméséből. a „mai magyar költők antológiája”, a móra kiadó gondozásában készült el. a megvétel kiadásában lát napvilágot „a történelem futószalagán”, tartalmát jól kommentálja az alcíme: „antifasiszta lírai antológia”, a versbarátok köre tagjainak ideai jutalomkötete „szép versek - 1964”, címmel hagyja el a sajtót. „József Attila összes versei”, című kötet is készül - 30.000-es példányszámban - népszerű, olcsó kiadásban.

még a költészet napja előtt eljut az olvasókhoz garai Gábor „nyárvég”, aprily Lajos „ábel füstje”, juhász Ferenc „virágzó világfa”, és Somlyó György „tél fölött - ég alatt”, című verseskötete. /mti/

bb 50. egészségügyi szakközépiskolák, új névtervvel a fővárosban - budapesti főorvosok tanácskozása

t hi tné vm

1965. február 27.

értekezletet tartottak szombaton a fővárosi tanács klubhelyiségében a budapesti egészségügyi vezető szakemberei. a megbeszélésen, amelyen hantos János, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese is részt vett, dr. Gyergyai Károly, a főváros vezető főorvosa a többi között az egészségügyi középiskolák képzés tervét ismertette. /folyt. köv./

10.51/-n

-26-

Meg

bb 50. egészségügyi... I. folyt./vm

elmondotta, hogy a gyermekkérdések és a csecsemőosztályok szakember utánpótlásának biztosítására új gyermekápolónő képző iskolát szerveznek. két egészségügyi szakközépiskola nyílik az ősszel Budapesten. a tizennegyedik kerület Dózsa György út 27 szám alatti iskolában Rendelőintézeti asszisztensnőket, a kilencedik kerületi Zsil utcai iskolában csecsemő- és gyermekgondozónőket képeznek majd. az új iskolatípus érettségit és egészségügyi alapképzést nyújt, s feljogosít az egyetemi, illetve főiskolai tanulmányokra. a munka melletti tanuló egészségügyi középiskolák részére évenként nyílnak majd újabb osztályok, a kórházi dolgozók lakásproblémáinak enyhítésére újabb 20 személyes névtervvel létesítenek a fővárosban. /mti/

bb 44. az év végéig megszüntetik a norma feletti készleteket a dunai vasműben

vid/lk/n/ki

1965. február 27.

a dunai vasműben a felesleges anyagrendelések, továbbá a tartalékalkatrészek és segédanyagok szükségesnél nagyobb mértékű vásárlása miatt felhalmozódtak a készletek. a gyár anyagkészletei egy év alatt tizenkilenc százalékkal emelkedtek.

ezért a gyár igazgató tanácsa negyedévekre bontva - éves ütemtervet fogadott el a készletek tervszerű csökkentésére. megszüntítették a beszerzéseket, fokozottan ellenőrzik a felhasználásokat. egyik fontos intézkedés, hogy ezentúl csak annyi külföldi szénre kórnek kiutalást, amennyire a terv szerint ténylegesen szükség van. berendezkednek a gyáron belül felgyűlemlett és a kemencékben nagy darabosságuk miatt nem használható öntvény-törsédek és az ugynevezett vasmedvek törésére. intézkedtek arról, is, hogy a saválló acél gyártásához használt egyik drága külföldi ötvözőanyagot csak a gyártás előtt hozzák be a ténylegesen szükséges mennyiségben.

ezentúl csak annyi tartalékalkatrész gyártásra adnak engedélyt, amennyire valóban szükség van. ennek a rendelkezésnek hatása máris érezhető, a szakosznál lényegesen kevesebb bronz-öntvény és más alkatrész készítésére érkezett megrendelés az egyes üzemekből.

a terv megvalósításával az év végére eléri, hogy a dunai vasműben nem lesznek norma feletti készletek. /mti/

11.00/-n

-27-

Meg

bb 51. eredményes a fővárosban a tbc elleni küzdelem - ülést tartott a tbc-ellenes küzdelem fővárosi társadalmi bizottsága

t ms gg vm

1965. február 27.

a tbc elleni küzdelem fővárosi társadalmi bizottsága szombaton, a magyar vöröskereszt székházában ülést tartott. dr. szakkay antal, a fővárosi központi tbc gondozó intézet igazgató főorvosa beszámolt a budapesti tbc-ellenes küzdelem helyzetéről. ismertette a gondozási munka, a nyilvántartott betegek ellenőrzésének fejlődését, a meg-növekedett diagnosztikai és gyógyítási lehetőségeket. beszámolt arról is, hogy ma már minden fővárosi kerületben működnek a társadalmi re-habilitációs bizottságok.

a legszebbek az eredmények a gyermek-tbc elleni küzdelemben. a bcg oltásokat 100 százalékosan végrehajtották. a kijelölt korcsoportokban 1963-ban 90.000, tavaly 100.000 gyermek védettségét ellen-őrizték és mindkét évben 14.000 gyermeket oltottak újra. a gyermek-ernyőfénykép szűrések száma az 1963-as 104.000-ról 162.000-re emel-kedett. a nyilvántartott 14 éven aluli tbc-sek száma 562-ről 203-ra, az új betegeké 104-ről 71-re csökkent. öt év óta mindössze egy gyermekhalálozás következett be tbc miatt a fővárosban, az is egy vidékről felköltözött család csecsemője volt.

a lakosság körében az 1963 évi 765.000-rel szemben 862.000 szűrést végeztek. a röntgen-felvételek száma 108.000-ről 125.000-re, a baktériumtenyésztési vizsgálatoké 51.000-ről 60.000-re emelkedett. a nyilvántartásban szereplő összes betegek száma 22.041-ről 20.017-re, az új betegeké 3.260-ről 2.982-re csökkent. valamivel nőtt a halálozások száma 725-ről 755-re, ennek azonban csak mintegy a fele írható ténylegesen a tbc rovására. rámutatott, hogy a lakosság teljes szűrését akadályozza néhány kerü-letben az ernyőfénykép szűrőállomások hiánya. a szűrőállomások háló-zatát előreláthatólag a jövő évre sikerül teljessé tenni.

dr. szörényi richárd főorvos terjesztette ezután elő a társadalmi bizottság elmúlt évi munkájáról szóló titkári jelentését. elmondotta, hogy a bizottság tagjai albizottságokra oszolva élénk tevékeny-séget fejtettek ki a tbc-vel kapcsolatos egészségügyi felvilágosi-tás, a rehabilitációs és szociális problémák megoldása, a kórházi-gondozói munka fejlesztése terén, valamint a szűrések és a gyermek-tbc elleni küzdelem előbbre vitelében. végül bejelentette, hogy a semmelweis emlékévként alkalmából egészségügyi vándorkiállítást ren-deznek, fokozzák az alkoholizmus elleni küzdelmet és pályázatot ir-nak ki az általános és középiskolai tanulóifjúság részére. a pályá-zat témái semmelweis emléke, illetőleg a semmelweisi gondolat, a tisztaság szerepe a fertőző betegségek, elsősorban a tbc elleni küz-delemben.

a beszámolókat élénk vita követte. a felszólalók sok, hasznos javaslatot terjesztettek elő. /mt1/

11.0.10/-n

-28-

bb 40. mintegy 15.000 szabolcsi uttóró üdül az idén

vid/j/m/fm

1965. február 27.

a szabolcs megyei uttóró elnökség elkészítette táborozási és vezetőképzési tervét. a program szerint az idei nyáron majdnem 15.000 szabolcsi uttóró üdül az ország legszebb tá-jain. a megyei váltótáborokat fonyódon, miskolc-tapolcán, lillafüreden és nyiregyháza-sóstón állítják fel. ezekben 100-200 fős csoportokban csaknem 5000 uttóró nyaralhat. a sós-tói vezetőképző táborban mintegy 2000 órs- és ifjuvezető tanul majd. az idén a kulturális és sportmunka szervezésére is meg-tanítják a pajtásokat. ezenkívül a múlt évekhez hasonlóan több önálló csapattábor szerveznek, s így lehetőség nyílik több falusi és tanyai uttóró táboroztatására. e célra máris nagy mennyiségű takarékbélyeget gyűjtöttek össze az iskolákban. /mt1/

...

bb 41. 20.000 óra társadalmi munkát vállaltak a mohácsi kisz-fiatalok

vid/j/m/fm

1965. február 27.

a kisz mohácsi városi bizottságának összesítése szerint a mohácsi fiatalok az idei évre összesen 20.000 óra társa-dalmi munkát vállaltak. ebből 10.000 órát az önkéntes ifjúsági táborokban teljesítettek, 5000 órát mohács mezőgazdasági terme-lőszövetkezeiteiben dolgoznak, és ugyancsak 5000 órát a város-fejlesztési program megvalósítására szánnak a város fiataljai. a városfejlesztési programban előtérben áll mohács nagyarányú közmlivásítása, - vízvezetékek, csatornák építése, - ami felett védnökséget vállalt a városi kisz-bizottság. /mt1/

...

bb 42. a jelentősebb városfejlesztési tervek a kisz védnöksége alatt valósulnak meg győrött

vid/tné/m/fm

1965. február 27.

győr városüzemi kisz-fiataljai a termelést segítő feladataik mellett jelentős részt vállaltak a városfejlesztési tervek megvalósításából is.

/folyt. köv./ á

11.14/-n

-29-

Mez

bb 42. /a jelentősebb ... 1. folyt./ m

ebben az esztendőben az általuk végzendő társadalmi munka egy főre jutó ideje eléri a husz órát. a kiszések 1965-ben minden jelentős városfejlesztési munka felett védnökséget vállaltak. a parkok építését, felújítását és őrzését tízezer órányi munkával segítik. a kisz-fiatalok védnöksége alatt épül meg a város új nemzetközi camping-telepe. az iskolások nyári napközis uttörő tábora, valamint a városi főgyűjtőcsatorna. /mti/

bb 43. száznyolcvanezer televíziót gyártanak az idén székes-
fehérvárott

vid/lk/m/ki

1965. február 27.

a székesfehérvári villamossági-, televízió és rádiókészülé-
kek gyárában az idén 20.000 kisképernyős kékes televíziót
készítenek. a nagy sikert aratott, tavaly megjelent favorit
készülékből az idén újabb negyvenezer kerül az üzletkebe. ebből
a típusból újdonságként 25.000 készüléket az eddiginél moder-
nebb kivitelben, a korszerű butorokhoz illő fakávéval hoznak
forgalomba.

az idén 69.000 nagyképernyős horizont készüléket adnak át a
kereskedelemnek. a nagyképernyős készülékek választéka bővül.
a második negyedév elején megkezdik a sztár elnevezésű televi-
zió sorozatgyártását. a kétfajta kivitelben készülő, domborított
„csupaszem”, védőüveggel ellátott készülékből előreláthatóan
tízezer kerül az üzletkebe. 1965-ben kísérletként luxus-készülé-
ket is gyártanak székesfehérvárott. a nagyképernyős, minden igényt
kielégítő, különböző automata kapcsolókkal felszerelt rekord nevű
tévéből ezer készül az idén.

a gyárból ebben az évben negyvenezer sztár és favorit készüle-
ket szállítanak külföldre. /mti/

11.20/-n

-30-

13ⁿ B

me

bb 53. a lottó sorsolások márciusi menetrendje

i kf/kf/m/vg

1965. február 27.

a sportfogadási és lottó igazgatóság lottó menetrendje szerint hat sorsolás, köztük két tárgynyeremény húzás lesz jövő hónapban.

a heti nyerőszámokat március 5-én dorogon, 12-én szegeden, 19-én pécsváradon, 26-án pedig Lengyelötiban húzzák. a februári tárgynyereményeket március 1-én húzzák, a márciusi jutalom-sorsolást pedig március 29-én rendezik budapesten. /mt1/

...

bb 47. az eddigi legnagyobb közös vagyongyarapodást érték el 1964-ben a baranyai tsz-ek

vid/ká/sk/m

1965. február 27.

nehéz, küzdelmes esztendő zárszámadásait fejezték be a hét végén a termelőszövetkezetek baranya megyében. a természeti csapások olyan sorozata sújtotta a gazdaságokat, amire aligha volt példa a vidék történetében. az évvégi mérlegek - a gazdálkodás tükröl - mégis azt mutatják, hogy a termelőszövetkezetek sikeresen állták ezt a nagy erőpróbát is. a megyei tanács mezőgazdasági osztályán most elkészült összesítés szerint a szövetkezeti gazdaságok közös vagyona a múlt évben 395 millió forinttal nőtt. ez volt a termelőszövetkezetek fennállása óta az eddigi legnagyobb arányú vagyongyarapodás. a tagság közös vagyona ma már meghaladja a kétmilliárd forintot.

a múlt évben tovább csökkent a dolgozó tagok száma: az előző évhez képest kéreken másfélezerrel. ez természetes folyamat - világszerte csökken a mezőgazdaságban foglalkoztatottak száma - ugyanakkor azonban gondot is okoz, hiszen a csökkenés jórészt a tagság elöregedését eredményezi. gépekkel és vegyszerekkel általában sikerült pótolni a hiányzó munkaerőt, s így a felhasznált munkaegységek száma is körülbelül hasonló volt az előző évekéhez. ez a magyarázata annak, hogy bár a munkaegységek átlagos értéke valamivel elmaradt a múlt évitől, a tagok átlagjövedelme emelkedett, ötven forinttal több, mint az előző évben és 3750 forinttal haladja meg az 1961-es átlagrészesedést. a korábban gyengén gazdálkodó termelőszövetkezetek közül tizenhétnek sikerült pótolnia a mérleghiányt és a közepesen működő gazdaságok közé emelkedni. /mt1/

...

11.25/-n

-31-

13^h B

mg

bb 45. negyvenöt éve ugyanazon a standon

vid/ká/sk/m

1965. február 27.

a szentlőrinci tangazdaság legidősebb tehenésze, a 65 esztendősen nevezte el József, ritka jubileumot ért meg az idén. Kerekén 45 éve dolgozik ugyanabban az istállóban, sőt ugyanazon a standon, ahol jelenleg is 11 fejőstehenet gondoz. Nevezte el Józsefet, aki 60 éves korában kitűnő eredménnyel szakmunkásvizsgát tett, megbecsülte a gazdaság. miniszteri kitüntetését és jutalmát kapott, s ma egyik gyakorlati oktatója a mezőgazdasági technikum és a tejjgazdasági iskola tanulóinak. az idős tehenész hozzávetőlegesen 13-14 ezer napot töltött az istállóban, és legalább négy millió liter tejet fejt 45 éves tehenészkedése alatt. kitűnő egészségnek, szellemi és testi frissességnek örvend. azt szeretné, ha ugyanitt és ugyanilyen jó egészségben érhetné meg fél százados tehenészi jubileumát. a tangazdaság vezetősége úgy határozott, hogy józsi bácsi addig dolgozhat, amíg bírja a munkát és kedve van hozzá. /mti/

...-

bb 46. két év alatt városias külsőt ölt a zala megye bak község

vid/j/m/fm

1965. február 27.

zala megye községei közül bakon fogtak hozzá elsőnek a végleges községfejlesztési program megvalósításához. a társadalmi tervezők által készített tervet az 1965/66-os években valósítják meg, s ezzel városias külsőt kap a község. a községfejlesztési alaptól és állami támogatással több mint tízmillió forintot költenek a falu fejlesztésére, szépítésére. új községi tanácsházat, orvosi lakást és rendelőt létesítenek, s az év végéig minden utcában elkészül az aszfaltjárda. 1966. végére megépül a községi vízmű is, ami a számítások szerint négy millió forintba kerül. a község fejlődését a helyi állami gazdaság is elősegíti különböző építkezésekkel.

a bakiak jelentős értékű társadalmi munkával járulnak hozzá a falufejlesztéshez. /mti/

...-

11.30/-n

-32-

13.05 B

bb 52. szabászverseny eredményhirdetése

1. sz. tné. vm. vg.

1965. február 27.

a napokban rendezték meg a szövetségi mértékszabóságok szabászainak versenyét. a ktsz-ekben dolgozó többszáz szabász közül 76-an vettek részt a versenyen, a saját maguk által választott modell szerint készített ruhával. a verseny eredményhirdetésére szombaton délelőtt került sor az okisz-ban. kelenhegyi emil, a szövetség elnökhelyettese adta át a jutalmakat, emléktáblákat, oklevelet. a francia szabászok versenyében első helyezettek: komlósi lajosné, a szabók minőségi ktsz-ének dolgozója és csikesz anna székesfehérvári ktsz. dolgozója. a magyar szabók közül a győztes borbély ferenc okisz és markovics h. zoltán, a szabók minőségi ktsz. szabásza lett. a férfiruha készítő szabászok közül zápori rezső, miskolci ktsz. dolgozója és micheller istván, a fékisz szabásza került az első helyre.

Vtö:

a szövetségi szabászok versenyét évente rendezik meg, hogy ezzel is ösztönözzék a nagyobb szakmai tudás megszerzését, elősegítsék a jobb minőségű munkát. a mostani versenyre már negyedik alkalommal került sor és a bíráló bizottság megállapítása szerint a vidéki szervezetek szabászaival teljesen felzárkóztak a fővárosiakhoz, a díjak felét is vidékiek kapták. /mti/

...-

bb 56. időjárásjelentés

gg/m

1965. február 27.

a meteorológiai intézet jelenté február 27-én, szombaton 13 órakor:

átfutó havazások

a mínusz 20- és mínusz 30 fokos hőmérsékletű levégő ma reggelre elárasztotta a skandináv országok északi felét és lassan dél felé mozog. európa többi részén tovább tart a sok helyen felhős, csapadékos és általános jellegű hideg időjárás.

hazánkban tegnap változóan felhős volt az idő, a nap 6-10 óráig át sütött. a hőmérséklet mínusz 1- plusz 4 fokig emelkedett, ma hajnalban mínusz 5- és mínusz 10, északkeleten és a nyugati országhatár közelében egy-két helyen mínusz 10- és mínusz 14-es fokra süllyedt. ma hajnalban az ország déli felében és az északkeleti megyékben kisebb havazások voltak. a csapadék mennyisége csak egy-két helyen érte el az 1-2 millimétert, máshol 1 milliméter alatt maradt. ma délelőtt folytatódott a változóan felhős, nagyrészt csendes idő, a déli és keleti részekben havazásokkal. a hóréteg vastagsága dobogókőn 22, szentendre lajosforrásnál 16, galyatetőn 53, kékestetőn 59, mátraházán 24, farkasgyepűn 18, telkibányán 22 centiméter volt a ma reggeli jelentések szerint.

/folyt. köv./

13.05/-n

-33-

Me

bb 56. /időjárásjelentés ... 1. folyt./ m

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke mínusz 1,8 fok volt, 4,2 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag, ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 0 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 753 milliméter, mérsékelten süllyedő.

várható időjárás vasárnap estig: felhőátvonulások, többfelé havazással, megélénkülő és északnyugatra forduló szél, több helyen, elsősorban az ország nyugati felében hófúvások, várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 5- mínusz 10, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap plusz 2- mínusz 3 fok között, a duna vízállása szombaton délelőtt 11 órakor budapestnél 181 centiméter. /mti/

bb 54. Lottó busz indul jugoszláviába - több mint 900 nyeresemény a lottó hétfői tárgnyeresemény húzásán

1 kf/kf/m/vg

1965. február 27.

a sportfogadási és lottó igazgatóság március 1-én, nádor utcai székházában, rendezi a lottó februári tárgnyeresemény sorsolását, a húzáson a 9. játékhét szelvényei vesznek részt, s közöttük több mint 900- pontosan 929 - tárgnyereseményt sorsolnak ki.

ezuttal 6 főnyeresemény a frankel leó utcai Lottóház azonnal beköltözhető kétszoba hallos, étkezőfülkés öröklakása, 4 moszkvics és 1 trabant személygépkocsi - jut a legszerencsésebb nyerteseknek, a nyeresémnylista újdonsága a jugoszláviai társasutazás, husz kétszemélyes utalványt sorsolnak ki, s a nyertesek közülön lottó-busszal mennek majd a 15 napos utra, egyebek között két lakberendezési utalványt, 14 szobaberendezést, két teljes konyhaberendezést, 20 hűtőgépet, 26 perzsaszőnyeget, 42 tízezerforintos vásárlási utalványt is kisorsolnak, ugyancsak érdekes nyereseményhez „a háztartás kisgépei,„ utalványhoz juthat 30 szerencsés lottózó, erre az utalványra hűtőgépet, villanytűzhelyet, mosógépet, centrifugát, porszívót, padlókefélgépet, hőkandalót, kávéörlőt, sőt még villanyborotvát és hajszáritót is kapnak a nyertesek. /mti/

bb 55. a petőfi rádió

k m/gg/fm

1965. február 27.

és az összes relé -állomás /szolnok, győr, pécs, balatonszabadi, szombathely, miskolc, nyíregyháza, mosonmagyaróvár/ március 1-től, hétfőtől minden délelőtt 8-tól 11 óráig a kossuth rádió műsorát sugározza, az ország különböző vidékein az adott hullámhosszakon, a délelőtti órákban, amikor a lakihegyi nagyadó csökkentett energiával dolgozik, jelentősen javulnak ezután a vételviszonyok. /mti/

13.20/-n

--34-

bb 57. újabb tartálykocsikat kapott a máv győrből

ld/lk/m/ki

1965. február 27.

folyamatosan gyártják a wilhelm pieck járműipari művekben a 63 köbméteres tartálykocsikat a máv-nak, az idei első kocsikat, összesen harmincegyet, február utolsó hetében vette át a máv. a hazai gyártású, négytengelyes tartálykocsik valutamegtakarítást tesznek lehetővé, mert az államvasutak jelentős összeget fizet a külföldi tartálykocsik bérletéért. /mti/

bb 58. a bukaresti magyar nagykövet felmentése, új nagykövet kinevezése

tr/m/fm

1965. február 27.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa kuti jeno rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a magyar népköztársaság bukaresti nagykövetsége vezetésére kapott megbízatása alól felmentette, az elnöki tanács vince józsefet rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté nevezte ki, és megbizta hazánk bukaresti nagykövetségének vezetésével. /mti/

bb 59. a magyar szolidaritási bizottság távirata a spanyol kommunista párthoz

i vt/thné/m /fm

1965. február 27.

a spanyol nép harcát támogató magyar szolidaritási bizottság szombaton követező táviratot küldte a spanyol kommunista párt-nak:

„harcos üdvözetünket küldjük abból az alkalomból, hogy a spanyol hatóságok beszüntették az eljárást justo lopez de la fuente ellen. a spanyol kormány meghátrálása a spanyol hazafiak hősi harcának és a világszerte megmozdult szolidaritási erőnek nagy győzelme. e siker további harcokra buzdítja a spanyol nép szabadságáért küzdő erőket, köztük a magyar nép fiait és leányait is.

szolidaritási bizottság
a spanyol népért,./mti/

14.30/-n

-35-

15.00/-n

me

me

bb 56. /időjárásjelentés ... 1. folyt./ m

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke mínusz 1.8. fok volt, 4,2 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag, ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 0 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 753 milliméter, mérsékelten süllyedő.

várható időjárás vasárnap estig: felhőátvonulások, többfelé havazással, megélénkülő és északnyugatra forduló szél, több helyen, elsősorban az ország nyugati felében hófúvások, várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet mínusz 5- mínusz 10, legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap plusz 2- mínusz 3 fok között. a duna vizállása szombaton délelőtt 11 órakor budapestnél 181 centiméter. /mti/

bb 54. Lottó busz indul jugoszláviába - több mint 900 nyeremény a Lottó hétfői tárgynyeremény húzásán

1 kf/kf/m/vg

1965. február 27.

a sportfogadási és Lottó igazgatóság március 1-én, nádor utcai székházában, rendezi a Lottó februári tárgynyeremény sorsolását. a húzáson a 9. játékhét szelvényei vesznek részt, s közöttük több mint 900- pontosan 929 - tárgynyereményt sorsolnak ki.

ezuttal 6 főnyeremény a frankel leó utcai Lottóház azonnal beköltözhető kétszoba hallos, étkezőfülkés öröklakása, 4 moskovic és 1 trabant személygépkocsi - jut a legszerencsésebb nyerteseknek. a nyereménylista újdonsága a jugoszláviai társasutazás. husz kétszemélyes utalványt sorsolnak ki, s a nyertesek külön Lottó-busszal mennek majd a 15 napos utra, egyebek között két lakberendezési utalványt, 14 szobaberendezést, két teljes konyhaberendezést, 20 hűtőgépet, 26 perzsaszőnyeget, 42 tízezerforintos vásárlási utalványt is kisorsolnak, ugyancsak érdekes nyereményhez „a háztartás kisgépei”, utalványhoz juthat 30 szerencsés Lottózó. erre az utalványra hűtőgépet, villanytűzhelyet, mosógépet, centrifugát, porszívót, padlókefélgépet, hőkandalót, kávéőrölt, sőt még villanyborotvát és hajszáritót is kapnak a nyertesek. /mti/

bb 55. a petőfi rádió

k m/gg/fm

1965. február 27.

és az összes relé -állomás /szolnok, győr, pécs, balatonszabadi, szombathely, miskolc, nyíregyháza, mosonmagyaróvár/ március 1-től, hétfőtől minden délelőtt 8-tól 11 óráig a kossuth rádió műsorát sugározza. az ország különböző vidékein az adott hullámhosszakon, a délelőtti órákban, amikor a lakihegyi nagyadó csökkentett energiával dolgozik, jelentősen javulnak ezután a vételviszonyok. /mti/

13.20/-n

---34---

bb 57. újabb tartálykocsikat kapott a máv győrből

ld/lk/m/ki

1965. február 27.

folyamatosan gyártják a wilhelm pieck járműipari művekben a 63 köbméteres tartálykocsikat a máv-nak. az idei első kocsikat, összesen harmincegyet, február utolsó hetében vette át a máv. a hazai gyártású, négytengelyes tartálykocsik valutamegtakarítást tesznek lehetővé, mert az államvasutak jelentős összeget fizet a külföldi tartálykocsik bérletéért. /mti/

bb 58. a bukaresti magyar nagykövet felmentése, új nagykövet kinevezése

tr/m/fm

1965. február 27.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa kúti jeno rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a magyar népköztársaság bukaresti nagykövetsége vezetésére kapott megbízatása alól felmentette. az elnöki tanács vince józsefet rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté nevezte ki, és megbízta hazánk bukaresti nagykövetségének vezetésével. /mti/

bb 59. a magyar szolidaritási bizottság távirata a spanyol kommunista párthoz

1 vt/thné/m /fm

1965. február 27.

a spanyol nép harcát támogató magyar szolidaritási bizottság szombaton követhető táviratot küldte a spanyol kommunista párt-nak:

„harcos üdvözetünket küldjük abból az alkalomból, hogy a spanyol hatóságok beszüntették az eljárást justo lopez de la fuente ellen. a spanyol kormány meghátrálása a spanyol hazafiak hősi harcának és a világszerte megmozdult szolidaritási erőnek nagy győzelme. e siker további harcokra buzdítja a spanyol nép szabadságáért küzdő erőket, köztük a magyar nép fiait és leányait is.

szolidaritási bizottság
a spanyol népert,./mti/

14.30/-n

-35-

13.20/-n

me

me

bb 60. megkezdődött a kaposvári volt korona-szálló ujjáépítése

vid/lk/m/ki

1965. február 27.

Kaposvárott a béke-szálló befogadóképessége már nem elégíti ki a növekvő igényeket. ezért a volt korona-szállót, amelynek épületében a felszabadulás utáni években kollégium, áruház, majd csemege-üzlet volt, most ujjáépítik.

A kétemeletes épület egy részét lebontják és háromemeletes, minden igényt kielégítő szállodát építenek. a szállodában száz, egy- és kétágyas szoba lesz, mindegyikhez fürdőszoba tartozik. az első emeletén háromezer személyes önkiszolgáló éttermet nyitnak, a földszintjén étterem, bárhelyiség és zenés eszpresszó lesz.

az új szállodát 1966-ban adják át rendeltetésének. /mti/

bb 61. a magyar eszperanto szövetség küldöttközgyűlése

t ft/tr/mfm

1965. február 27.

Szombaton délután a pesterzsébeti vasas művelődési házban a magyar eszperanto szövetség idei küldöttközgyűlése - a választmány ülésével - megkezdte munkáját. a tanácskozás napirendjén az elnökség beszámolója szerepel a szövetség elmúlt két évi tevékenységéről.

A magyar eszperanto szövetség taglétszáma 1964 végére elérte a 2500-at. a tagság 56 százaléka férfi, 44 százaléka nő, a kor szerinti megoszlás több generációt átfog, a 40 évesnél fiatalabbak százalékaránya 56. foglalkozás szerint az értelmiségiek vannak többségben, a tagok 28 százaléka fizikai dolgozó. az eszperantisták az ország különböző vidékein 101 helyi csoportban tevékenykednek. működik négy pedagógus szakcsoport is.

A népszerű nemzetközi nyelv szélesebb körű elterjesztését - a fiatalokkal való megszerettetését - nagyban segítette az a művelődésügyi miniszteri rendelet, amely szerint az 1963-ban kezdődött tanévtől az eszperantot a középiskolákban is oktatják rendkívüli tárgyként, az általános iskolák felső tagozatosai részére pedig tanfolyamokat szerveztek.

/folyt.köv./

14.50/m 1

15.40

- 36 -

Me

bb 61. /a magyar ... 1. folyt./ m

két év alatt összesen több mint 3.000 diák tanult eszperantót. sokan érdeklődnek a nyelv iránt a pedagógusok közül: tavaly mintegy 70-en tettek minősített vizsgát. a kisz-bizottságok kez-
eményezésére és támogatásával ifjúsági eszperantista csoportok alakultak a közelmúltban a budapesti eötvös Loránd és a szegedi József Attila tudományegyetemen.

A magyar eszperanto-mozgalom hírnevét külföldön is öregbítette a már többször megrendezett nyári eszperantó egyetem gyulán, szegeden a nemzetközi eszperantista pedagógus táborozás, szolnokon pedig a nagyszabású találkozó külföldi műtársak részvételével. a „hungaro vivo” című kiadvány öt világrész 41 országával gyümölcsözteti a magyar eszperanto szövetség kapcsolatait, a „hungara esperantisto”, 52 országba juttat el híreket a magyarországi mozgalomról. állandóan bővül az egyéni levelezők köre és cím-repertoárja, a nemzetközi nyelv segítségével született kapcsolatok sokezerre becsülhetők.

A magyar eszperanto szövetséget 1962-ben vették fel a nemzetközi eszperanto szervezetbe: s ott máris nagyra értékelik mozgalmunkat. ezt bizonyítja az is, hogy az 51. eszperanto világtalálkozást - a tokióban tartott 50. után - budapesten rendezik meg 1966 nyarán.

A küldöttközgyűlés részvevői vasárnap ujjáválasztják a magyar eszperanto szövetség vezetőségét. /mti/

bb 65. dán grafikai kiállítás veszprémben

vid/j/s fm cz

1965. február 27.

A veszprémi bakonyi múzeumban szombaton kiállítás nyílt a mai dán grafikus művészek alkotásaiból. /mti/

15.29//sj

Me

- 37 -

Me

bb 62. a tit országos titkárságának ülése székesfehérvárott
vid/j/s fm cz 1965. február 27.

a tit országos titkársága szombaton székesfehérvárott,
a tit fejér megyei szervezetének nagytermében ülést tartott.

az értekezleten a fejér megyei szervezet munkáját, a munkás-,
a termelőszövetkezeti akadémiák, valamint a szakmunkásképző
tanfolyamok helyzetét, eddigi eredményeit és a tit és a hazafias
népfront együttműködési tervét vitatták meg./mti/

bb 63. magyar- német barátsági hét fejér megyében
vid/j/s fm cz 1965. február 27.

szombaton mezőfalván nagygyűléssel ért véget a hazafias
népfront fejér megyei bizottsága által megrendezett magyar-
német barátsági hét.

az ünneppsorozat alkalmából günter looch, az ndk budapesti
kulturális és tájékoztatási irodájának igazgatója tett látogatást
a megyében. több községben - köztük pátkán, felcsuton, lovasbe-
rényben előadást tartott az ndk dolgozóinak életéről./mti/

bb 64. dr. szarvas pál rektor hazaérkezett az nszk-ból
vid/j/s fm cz 1965. február 27.

a frankfurt am maini egyetem meghívására nyugat-német-
országai előadókörúton volt dr. szarvas pál, a debreceni kossuth
lajos tudományegyetem rektora, az egyetem szervezeti- és anali-
tikai- kémiai tanszékének vezetője. a neves debreceni professzor
- aki a frankfurti és a müncheni egyetemen tartott előadásokat
a komplex kémia tárgyköréből - szombaton visszaérkezett debre-
cenbe./mti/

15.37/s
16 R

- 38 -

bb 66. befejeződött a növényvédelmi tudományos értekezlet
le/ká/s cz 1965. február 27.

szombaton a technika házában befejeződött a xv. növény-
védelmi tudományos értekezlet. a tanácskozás négy napján 70
előadás hangzott el a növényvédelmi kutatások minden fontosabb
problémakörének legújabb eredményeiről. a szombati záróülé-
sen francia, német, olasz, angol és osztrák növényvédőszer-gyárak
képviselői ismertették cégük újabb készítményeit./mti/

bb 67. elutazott budapestről a francia filmküldöttség két tagja
s /tm/s fm cz 1965. február 27.

a francia filmnapok alkalmából budapestre érkezett
robert cravenne, az unifrance film főtitkára és anne vernon
színésznő, a héten bemutatott „cherbourgi esernyők”, női
főszereplője szombaton elutazott budapestről./mti/
√filmküldöttség két tagja:

bb 68. a jövő színészeinek vizsgaelőadása az ódry színpadon
s/tm/s fm cz 1965. február 27.

a színház - és filmművészeti főiskola negyedéves
színészszakos hallgatói szombaton az ódry színpadon vizsga-
előadáson mutatták be prestley : a conway család című
háromfelvonásos színművét. a darabot fordította és magyar
színpadra átdolgozta aszlányi károly. az előadást simon
zsuzsa, a főiskola tanára rendezte. a díszleteket koltai
jános tervezte. a darab főbb szerepeit almási éva, horváth lászló
dániel vali és csomós mária játssza./mti/

15.50/a
16 P

- 39 -

bb 69. benépesült a határ - územben a műtrágyaszórók -
80.000 hold őszi gabonát fejtrágyáztak békés megyében

vid/kz/s cz

1965. február 27.

február utolsó hetében kedvezett az időjárás a mezeli munkáknak, a lehetőséget kihasználva állami- és szövetkezeti gazdaságaink határában nagy erővel fogtak hozzá az év első nagy mezőgazdasági munkájához, a fejtrágyázáshoz. békés megyében, ahol 200.000 hold őszi kalászosot és lucernát akarnak ilyen módon megerősíteni, illetve gyorsabb fejlődésre serkenteni, külön műtrágyaszóró brigádokat szerveztek, a brigádok mindenütt hajnalban kezdik a munkát, s mindaddig folytatják, amíg a föld „elbirja”, a gépeket a megye határában a hét végére 80.000 holdon fejezték be ezt a fontos munkát, a fejtrágyázás üteme és eredménye még jobb lehetne, ha az alkatrészhiány nem gátolná a munkát, a békési járásban 10 nagyteljesítményű műtrágyaszóró áll ilyen okból, ezek mindegyike naponta 70-80 holdra szórhatná ki a műtrágyát.

a déldunántulon somogy megyében a műtrágyaszórók mellett ismét megjelentek a földeken a szántótraktorok sz-100-as gépek nyomában forgatják az ekék a talajt a kaposvári, a marcali gépállomás körzetében és több más község határában.

a fejtrágyázással egyidejűleg felkészülnek a közös gazdaságok a soronkövetkező munkára, a márciusban kezdődő vegyszeres gyomirtásra, északon szabolcs-szatmár megye közös gazdaságai ezzel egyidejűleg mintegy 50.000 hold kedvezőtlen körülmények között vetett, gyengén áttelelt gabonát lombtrágyázással „dusítanak”, a dikonint gyomirtószert a carbamid nitrogén tartalmu műtrágyával együtt permetezik a növényekre./mt/

bb 70. negyven fokos hőmérsékleti különbség észak- és dél-európa között - új hidegfront érkezett: havazásokra van kilátás, nyugaton hófúvás várható

cs/gk/ká/s cz

1965. február 27.

európa időjárását jelenteg a február végén már szokatlanul nagy hőmérsékleti ellentétek jellemzik, a pireneusok, a balkán-hegység, valamint a fekete-tenger déli partvidékétől északra általában hideg és télies, ettől délre viszont - a földközi-tenger középső térségei fölött működő ciklon hatására - az évszakhoz képest is enyhe, sokfelé esős az időjárás.

/folyt. köv./
16.22/s

16.45
R

- 40 -

me

bb 70./ negyven fokos hőmérsékleti.../ 1.folyt./s

a szombatira virradó éjszaka skandinávia északi tájaira minusz 20 - minusz 30 fokig lehült levegőtömeg érkezett, ugyanakkor a balti-tenger déli partvidékei fölötti ciklon a szovjetunió nyugati területei felől, viharos erejű széllel, átlagosan minusz 10 fokos levegőt sodor közép-európa fölé, ezt az áramlást kiterjedt havazások, hózáporok kísérik, a legutóbbi jelentések szerint lengyelországban, ausztriában és csehszlovákiában hófúvás kezdődött, a „mérsékeltén hideg” front szombaton a déli órákban érte el hazánk északnyugati tájait.

európa hőmérsékleti viszonyaira jellemző, hogy szombaton hajnalban athénben és dél-olaszországban plusz 10, rómaiban plusz 6, genovában és lisszabonban plusz 8 fokot mutattak a hőmérők, ugyanakkor budapesten minusz 6, kijevben minusz 12, helsinkiiben és leningrádban minusz 24, finnország egyes északi tájain pedig minusz 30 fokot mértek a megfigyelő állomások.

hazánkban pénteken még 6-10 órán át sütött a nap, a hőmérsékleti maximumok a délutáni órákban plusz 1- plusz 4, északkeleten 0 - minusz 1 fokig emelkedtek, viszont a szombatira virradó éjszaka országosan minusz 1- minusz 10, szentgotthárd vidékén, valamint az északkeleti határvidékeken minusz 11- minusz 14 fokos fagyok voltak, már az éjszaka folyamán megnövekedett a felhőzet, a déli megyékből, a duna menti tájakról és az északi hegyvidékekről kisebb havazásokat jelentettek, szombat délelőtti ugyancsak felhős volt az idő, a déli és keleti országrészekén többfelé újabb havazás kezdődött.

szombat reggelig ahórétag lényegesen nem változott, a legutóbbi hótérképek szerint összefüggő réteg csak a délkeleti és az északnyugati megyékben, továbbá az északi hegyvidék környékén van, ahol általában 1-10 centiméter vastag a hótakaró, a 300 méternél nem magasabb hegyeken 10-20 centiméter, a magasabb hegyek lejtőin pedig 30-60 centiméteres réteget mértek.

/folyt. köv./
16.40/s

- 41 -

me

bb 70./ negyven fokos..../ 2. folyt./s

a meteorológiai intézet központi előrejelző osztályán adott tájékoztatás szerint a következő 36 óra időjárását a szombaton érkező hidegfront határozza meg. felhőátvonulásokra, többfelé havazásra, hózáporokra kell számítani, az élénk északi, északnyugati szél időnként felerősödik, vasárnap főleg a dunántúli nyugati vidékeken hófúvások lesznek. a vasárnap reggeli minimumok előreláthatólag mínusz 5- mínusz 10, a vasárnapi maximumok mínusz 2- plusz 3 fok között alakulnak ki.

a budapesten mért napi középhőmérséklet pénteken 4.2 fokos elmaradást mutatott a sokévi átlaghoz képest, s a ,,meleghiány,, szombaton sem csökkent lényegesen. a meteorológusok véleménye szerint - mivel a brit- szigetek fölötti központtal még mindig működő ciklon lezárja az atlanti óceáni ciklonok útját a kontinens felé - néhány napon belül lényeges javulásra, a tavasz beköszöntésére nem számíthatunk.

/mti /

..-

bb 71. gyógyszerészek találkozója kecskeméten

vid/j/s fm cz

1965. február 27.

szombaton rendezték meg kecskeméten a bácskai- kiskun megyei gyógyszerészek hagyományos találkozóját. a megye gyógyszer-tár- vezetői és dolgozói megvitatták az 1964. évi gyógyszerellátás eredményeit és a további feladatokat, majd a gyógyszerész - terápia xx. századi fejlődéséről hangzott el előadás. /mti /

..-

16.44/s

- 42 -

me

bb. 72. virtuskodás miatt áram nélkül maradt a gyár - elítéltek az üzembiztos okozóját

lv/tr/e zs

1965. február 27.

budai béta, a budapesti építő- és elemgyártó kisz henger- utcai telephelyének dolgozója virtuskodásból egy fadarabot dobott a telephely területén lévő, s a fővárosi elektromos művek kezelésében álló transzformátorház tetéjére. negyedóra múlva robbanás következett be, s a transzformátorház tetetjáról fény és füst csapott ki. a szakértői vizsgálat később megállapította, hogy a vezeték budai magatartása miatt hibásodott meg. ugyanis a feldobott fadarab az elektromos hatástól elszakaszkodott, vezetővé vált, s rövidzárlatot okozott. a zárlat miatt a közeli vörös csillag traktorgyár és a lőrinci hengermű több órán keresztül nem kapott áramot.

a 18.-19. kerületi bíróság budai bétát blüzsnek mondta ki közérdekű üzem működésének különösen nagy hátrány okozásával elkövetett gondatlan megzavarásában, s ezért 10 hónapi szabadságvesztésre ítélte, a büntetés végrehajtását azonban három évi próbaidőre felfüggesztette. a bíróság ítéletében többek között figyelemmel volt a vádlott büntetlen előéletére, beismerésére, addig végzett jó munkájára. /mti /

..-

bb. 73. ötvenedik lakodalom a tsz-ben

vid/ká/tr/e cz

1965. február 27.

vidám lakodalmi ünnepség színhelye volt szombaton délután a makói úttörő termelőszövetkezet nagyterme, amelyet zsufolással megtöltött a násznép. két fiatal szövetkezeti tag: kiss jános és horváth mária esküvőjét tartották. az ifjú párt a városi tanács házára, az anyakönyvi hivatalhoz a tsz feldiszitett autója vitte. a szövetkezet ezer forint házassági segélyt adott a szociális és kulturális alapból a fiataloknak, akik ezenkívül megkapták az egy hold háztáji földet. a több mint nétezer holdas közös gazdaságban már hagyomány a házasulók segítése, s a most szombati lakodalom már az ötvenedik volt, amit a szövetkezetek fennállása óta a székház nagytermében tartottak. az esztendő gazdag jövedelemmel záró tsz-gazdák - 64 forintot kaptak munkaegységenként - ajándékokkal halmozták el kiss jánost és feleségét. /mti /

..-

116.45/e

- 43 -

me

bb. 74. közlekedési balesetek

te/gk/e zs

1965. február 27.

a 13. kerületben a váci ut és a csángó utca kereszteződésénél seri lajosné 20 éves acseri lakost egy személyautó elütötte. súlyos sérüléssel kórházba szállították.

a 6. kerületben a népköztársaság utja és a bajza utca kereszteződésénél tolnay gyula személygépkocsijával elütötte nyitrai Gizella 47 éves budapesti lakost. az asszonyt súlyos sérüléssel szállították kórházba. a rendőrség a gépkocsivezető jogosítványát bevonta. /mti/

bb. 75. Lottó nyereményjegyzék

hné/e la

1965. február 27.

a 9. játékhétre beérkezett 6,695,132 darab lottószelvény. öt találat nem volt, négy találatot 36 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 139.482,50 forint, három találatot 5,067 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 495.- forint. a két találatos szelvények száma 158,259 darab, ezekre a nyereményösszeg egyenként 15,90 forint. /mti/

bb. 77. Üzembe helyezték a salgótarjáni nyomda új rotációs gépét

ld/lk/e ki

1965. február 27.

a két hétig tartott üzemi próbák után szombaton üzemszerű termelésre indultak meg a salgótarjáni új nyomda lap-előállító gépi berendezései, az automatikus hőszabályozóval ellátott lemezöntőgép, az ugyancsak automatikus vezérlésű új rotációs gép és az újság nyomásához szükséges más gépi berendezések. a rotációs gép óránként 24 000 lappeldány nyomására alkalmas. hat, nyolc, tizenkét és tizenhat oldalas újság egyaránt készíthető ezen a berendezésen. az új gépek üzembehelyezésével vasárnap reggeltől nagyobb formátumban jelenik meg a nógrád megyei pártbizottság és a megyei tanács lapja, a nógrád. /mti/

17.20/e

- 44 -

bb. 76. belga fuvósötös koncertje az ifjú zenabarátok klubjában
ol/tné/s la

1965. február 27.

az ifjú zenebarátok magyarországi szervezetének meghívására az UNESCO keretében működő Jeunesse musicales belga tagozatával létesített művészcsere alapján - szombaton, hazánkba érkezett a brüsszeli fuvósötös.

a vendégegyüttes érkezése napjának délutánján nagyszerű koncertet adott a zeneművészek házában a budapesti ifjú zenebarátok egyetemi klubjának tagjai számára. műsorán mozart, vivaldi, hindemith, milhaud, rameau és souris művei szerepeltek. a hangversenyen a vendégeknek szánt meglepetésként Lukács Pál érdemes művész Jof Maes belga zeneszerző brácsaversenyéből játszott egy részletet. /mti/

em b a r g ó : február 27-én 24.00 óráig!!!

bb.78. tájékoztató a magánautó vásárlásról

kf/vg/e la

1965. február 27.

a „merkur” személygépkocsi értékesítő vállalat tájékoztatja vásárlóközönségét, hogy március 8-tól kezdve újból vesz fel megrendeléseket

moszkvics 403,
trabant 601, valamint
volga típusu

személygépkocsikra.

a megrendeléseket az otp-fiókokban díjmentesen március 8-tól kezdve kapható megrendelőlapokon kell eljuttatni ajánlott levélként bp. 9. 74-es postafiók címre.

a vállalat a megrendelések kézhezvétele után a megrendelőnek értesítést küld, hogy milyen sorszámon tartja nyilván. a megrendeléseknek a személygépkocsi beérkezésétől függően tesz eleget. a vállalat autószerelői adnak tájékoztatást /volga és trabant típusokról 6. népköztársaság utja 8., moszkvicsról a 6. lenin körút 77. szám alatt/, arról, hogy a rendelések kielégítése milyen sorszámmal tart és a következő hónapban vagy hónapokban milyen sorszámmal kielégítése várható. /mti/

19 17.40/e

- 45 -

embargo : 23.00 óráig!

bb. 79. éjszakai premier a vigszínházban

t s/tm/e fm

1965. február 27.

a vigszínházban szombaton éjjel mutatták be robert thomas: szegény daniel című kétrészes bűnügyi komédiáját. a darabot czimer józsef fordította, várkonyi zoltán rendezte. a díszleteket cselényi józsef, a jelmezeket pedig kemenes fanny tervezte. az izgalmas, érdekes színű főbb szerepeit pálos györgy, ruttikai éva, bárdy györgy és pándy lajos játszotta. /mti/

bb 80.,, dohányosbál,, nagyatádon

vid/tné/s fm la

1965. február 27.

a somogy megyei nagyatádi dohánybevéltő dolgozói szombaton rendezték meg - sorrendben már az ötvenötödik - farsangi ,, dohányosbáljukat,,. a mulatság nem mindennapi látványossággal szolgált: a ,, nyitó párok,, aranyárga dohánylevelekből készült jelmezekbe öltöztek. /mti/

bb 81. pedagógus képzőművészek kiállítása az egressy-klubban

áe/gk/s la

1965. február 27.

szombaton az egressy-klub kiállítási termében nagy érdeklődés mellett megnyílt lampert andrás és matzon frigyos pedagógus képzőművészek tárlata. a kiállítást a pedagógusok szakszervezetének budapesti képzőművészeti stúdiója rendezte, ahol 230 pedagógus festő és szobrász gyakorolja művészetét. a stúdió több neves alkotót adott a képzőművészeti életnek. a most megnyílt tárlaton lampert andrás 84 festményét, illetve grafikáját és matzon frigyos 29 szobrát láthatja a közönség. az alkotásokat dr. domi józsef műtörténész méltatta, kiemelte: a kiállított szobrok különleges érdekessége, hogy az absztrahált műalkotások alkalmazott és díszítőművészeti funkciójának új lehetőségeire irányítja a figyelmet. /mti/

18.50/e

- 46 -

bb. 82. nemzetközi concordia-bál kőszegen

vid/gk/e la

1965. február 27.

az ország legkisebb városában, kőszegen nagyszabású concordia-bállal búcsúztak a farsangtól. a 111 éves helyi concordia-férfikórus minden évben megrendezi a farsang utolsó szombatján a táncestélyt. régen ezek bevételeiből fedezték a kiadásokat, kottákat vásároltak. most állami támogatást élvez az együttes.

az idei concordia-bált a helyreállított 700 éves jurisich-vár összes termeiben tartották. bevezetésül a vendéglátó concordisták énekszámokkal szórakoztatták vendégeiket, akik között mintegy 200 osztrák is volt. a szokásokhoz híven szépségversenyt rendeztek, s megválasztották a kórus koszorúslányát.

a kitűnő hangulatu nemzetközi bál magyar és osztrák vendégei a hajnali órákig szórakoztak együtt. /mti/

bb. 83. időjárásjelentés

gk/e la

1965. február 27.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. február 27-én, pénteken 19 órakor:

átfutó havazások

várható időjárás vasárnap estig:

felhőátvonulások, többfelé havazással. megélénkülő és északnyugatra forduló szél. több helyen, elsősorban az ország nyugati felében hófúvások. várható legmagasabb nappali hőmérséklet vasárnap: plusz 2- minusz 3 fok között. /mti/

20.00/e

20.30 P

- 47 -

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1965. február 28.

bb 1. balatonparti turistaszálló - régi malonépületből

vid/lk/s ki bs 1965. február 28.

a balaton déli partjának egyik legforgalmasabb üdülő -
telepén, balatonbogláron, egy régi malonépületből turista-
szállót alakítanak ki. az épületben 54 szálláshely lesz.
/mti /

bb 2. két új kilátótorony, turistaszálló és sátor tábor
négrád megyében

vid/lk/s ki hk 1965. február 28.

nógrád megyében a tavaszi turistaidény kezdetére átadják
rendeltetésének a négyszáz méternél magasabb tepke- és karancs-
tői kilátótoronyokat, nagymezőpusztán pedig új turistaszállót
alakítanak ki. a salgóvára alatti turistaszállót gépkocsi-
parkolóhelyet, korszerű vendéglővel egészítik ki. az idegen-
forgalmi hálózat bővítésének figyelemre méltó eseménye lesz,
az ipoly- parti palócváros, balassagyarmat kétszáz személyes
sátor táborának megnyitása. a II. osztályú táborban vízvezeték-
hálózat, főzési lehetőség várja a kirándulókat./mti /

bb 3. tájszoba- a szalmaipar termékeinek

vid/lk/s ki hk 1965. február 28.

hajdunánáson, ahol ési multja van a szalmaiparnak,
a szalmafeldolgozó háziipari szövetkezet termékeiből állandó
kiállítást nyitottak. tájszobát alakítottak ki, ami gyakorla-
tilag a szalmaipar készítményeinek kis muzeuma. a hajdu-
nánási szalmafené asszonyok népművészeti termékeinek legszebb
darabjai kaptak itt helyet./mti /

10.07/s

1318 Zsolt

- 1 -